

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

GENEL DEĞERLENDİRME RAPORU

2024 YILI MADEN İŞYERLERİNDE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ PROGRAMLI TEFTİŞİ

(Ekim, 2025)

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ÖNSÖZ

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 49'uncu maddesi ve çalışma hayatıyla ilgili diğer maddelerinde Devlet; çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek ve çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam oluşturmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlü tutulmuştur. Bu yükümlülük Devlet'in çalışma hayatını kontrol etmesini gerekli kılmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı olarak sosyal hukuk devleti temelinde emeğin ve hakkın esas alındığı, diyalog mekanizmalarının etkin bir biçimde işletilerek çalışma ahenginin hâkim kılındığı, uluslararası norm ve standartlara uyumlu, yenilikçi bir çalışma hayatı oluşturmak vizyonu çerçevesinde temel misyonumuz; çalışma hayatını düzenlemek ve denetlemek, işgücü piyasasının yapısal sorunlarını çözmek suretiyle büyümenin istihdama katkısını, istihdam ve işgücüne katılım oranını artırmak, nitelikli insan kaynağı oluşturmak, sosyal güvenliği yaygınlaştıracak tedbirler almak, iş sağlığı ve güvenliği kültürünü geliştirerek tüm çalışanlara sağlıklı ve güvenli çalışma ortamı oluşturmaktır.

Anayasa kapsamında, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına 1 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile verilen görevlerin denetimle ilgili kısımları; 5690 sayılı Kanun ile onanan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün Sanayi ve Ticarete İş Teftişi Hakkındaki 81 sayılı ILO Sözleşmesi gereği Bakanlık Rehberlik ve Teftiş Başkanlığına verilmiştir. Bu kapsamda, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çalışma hayatını denetlemeye yetkili birimi olan ve çalışma barışının tesisinin sağlanması amacıyla görev yapan Rehberlik ve Teftiş Başkanlığının, çalışma hayatı ile ilgili mevzuatın uygulanmasını izlemek, çalışma şartları, çalışma ortamı, çalışma ilişkileri, iş kazaları ve meslek hastalıkları, kayıt dışılık, iş sağlığı ve güvenliğine yönelik ihlaller ve benzeri risk kriterlerine dayanarak işyerleri ve sektörler düzeyinde analizler yapmak, çalışma hayatının denetimi ve raporlanmasına ilişkin ilke, yöntem, standart ve teknikleri geliştirmek, denetim rehberleri hazırlamak, denetimlerin etkinliğini ve verimliliğini artırıcı tedbirleri almak, bu konuda görüş ve önerilerde bulunmakla ilgili görevleri vardır.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı olarak programlı teftişler kapsamında amacımız, ülkemizde yürürlükte bulunan iş mevzuatı çerçevesinde çalışma hayatı bakımından öncelikli riskleri belirleyerek ilgili taraflara rehberlik etmek ve taraflar arasında çalışma barışının sağlanmasına katkıda bulunmaktır. Bu kapsamda yürütülen teftişlere ilişkin hazırlanan Genel Değerlendirme Raporları ilgili tarafların bilgilerine sunulmaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

BAŞKAN SUNUŞU

2024 yılına ait Programlı Teftişlerin hazırlanmasında, yürütülmesinde ve bu raporun yazımında görev alan İş Müfettişlerine, teftiş aşamasında gerekli kolaylığı sağlayan işveren ve çalışanlara, kamu kurum ve kuruluşlarına, katkısı ve katılımı olan tüm paydaşlara teşekkür eder, ülkemiz ve çalışma hayatı için faydalı olmasını temenni ederim.

Bekir AKTÜRK
Rehberlik ve Teftiş Başkanı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	ii
BAŞKAN SUNUŞU	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR LİSTESİ	v
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	vii
I. BÖLÜM GENEL BİLGİLER.....	1
1. TEFTİŞİN ADI	1
2. TEFTİŞİN GEREKÇESİ.....	1
3. TEFTİŞİN AMACI	2
4. TEFTİŞTE GÖREV ALAN MÜFETTİŞLER.....	2
5. ÇALIŞMA TAKVİMİ.....	3
6. TEFTİŞ YÜRÜTÜLEN İLLER	3
7. TEFTİŞ ALINAN İŞYERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER	3
8. İŞYERLERİNİN BELİRLENME KRİTERLERİ	4
9. İŞYERLERİNDE YÜRÜTÜLEN GENEL FAALİYETLER.....	6
II. BÖLÜM TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	14
1. HAZIRLIK AŞAMASI	14
2. TEFTİŞ AŞAMASI.....	14
3. İSTATİSTİKLER.....	16
3.1. İşyeri Bilgilerine İlişkin İstatistikler.....	16
3.1.1 Teftiş Kapsamına Alınan Toplam İşyeri Sayısı.....	16
3.2. Çalışan Bilgilerine İlişkin İstatistikler.....	18
3.3. Teftiş Sonucuna İlişkin İstatistikler.....	19
3.3.1. Genel İstatistikler.....	19
3.3.2. Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin İstatistikler.....	21
III. BÖLÜM MEVZUATA AYKIRILIKLAR.....	25
IV. BÖLÜM SONUÇ	44
1. TEFTİŞ SONUÇLARI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME	44
KAYNAKÇA	47

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

KISALTMALAR LİSTESİ

SGK	Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
ILO	Uluslararası Çalışma Örgütü
İTOS	İş Teftiş Otomasyon Sistemi

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil I-1 Madencilik Genel İş Akış Şeması.....	8
Şekil I-2 Madencilik Üretim Döngüsü	8
Şekil I-3 Yeraltı Üretim Yöntemi Kömür Madeni	9
Şekil I-4 Yeraltı Metal Maden İşyerlerinde Örnek İş Akış Şeması.....	9
Şekil I-5 Yerüstü Maden İşyerlerine Ait Örnek İş Akış Şeması	10
Şekil I-6 Mermer Ocaklarına Ait Örnek İş Akış Şeması.....	11
Şekil II-1 Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Tarafından Programa Alınan ve Teftişi Gerçekleştirilen İşyerlerinin Yeraltı Kömür, Yeraltı Metal Ve Yerüstü Faaliyetlerine Göre Dağılımı	17
Şekil II-2 Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin çalışan sayılarına göre dağılımları.....	18
Şekil II-3 Programlı Teftişler Kapsamında Ulaşılan Kadın Ve Erkek Çalışan Sayılarının Dağılımı	19
Şekil II-4 İşin Niteliğine Göre Tespit Edilen, Giderilen ve Giderilmeyen Noksan Husus Sayıları	21
Şekil III-1 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıkların Teftiş Konularına Göre Oransal Dağılımı.....	31
Şekil III-2 Tespit Edilen Noksan Başlıklarının Giderilme Oranlarına Göre Sıralaması	31
Şekil III-3 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıkların Teftiş Konularına Göre Oransal Dağılımı.....	37
Şekil III-4 Tespit Edilen Noksan Başlıklarının Giderilme Oranlarına Göre Sıralaması	37
Şekil III-5 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıkların Teftiş Konularına Göre Oransal Dağılımı.....	43
Şekil III-6 Tespit Edilen Noksan Başlıklarının Giderilme Oranlarına Göre Sıralaması	43

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

TABLolar LİSTESİ

Tablo I-1 2017-2023 Yılları Arasında İş Kazası Ve Meslek Hastalığı İstatistikleri	1
Tablo I-2 Müfettiş ve Heyet Sayıları	2
Tablo I-3 Çalışma Takvimi.....	3
Tablo I-4 Faaliyet Grupları	4
Tablo I-5 2023 Yılı SGK Verilerine Göre Sektörde Yer Alan Faaliyet Grupları ve İşyeri Sayıları	4
Tablo I-6 2023 Yılı SGK Verilerine Göre Maden Sektöründe Meydana Gelen Kaza Ve Meslek Hastalığı Sayıları.....	5
Tablo I-7 Çalışan Sayılarına Göre Güncel İşyeri Sayıları	5
Tablo I-8 Teftiş Programındaki İşyerlerinin Nace Kodları	6
Tablo I-9 Yeraltı Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları	12
Tablo I-10 Yerüstü Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları	13
Tablo I-11 Maden İşyerlerinde Kullanılan Kimyasallar.....	13
Tablo II-1 Teftişi Gerçekleştirilen İşyerlerinin İllere Göre Dağılımı	16
Tablo II-2 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin Bilgiler.....	22
Tablo II-3 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin Uygulanan İdari Para Cezası	23
Tablo III-1 Yeraltı Kömür Maden İşletmelerinde Yürütülen Teftişlere İlişkin Tespit Edilen Ve Giderilen Noksan Sayıları Ve Giderilme Oranları	25
Tablo III-2 Yeraltı Metal Maden İşletmelerinde Yürütülen Teftişlere İlişkin Tespit Edilen Ve Giderilen Noksan Sayıları Ve Giderilme Oranları	32
Tablo III-3 Yerüstü Maden İşyerlerinde Yürütülen Teftişlere İlişkin Tespit Edilen Ve Giderilen Noksan Sayıları Ve Giderilme Oranları.....	38

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

I. BÖLÜM GENEL BİLGİLER

1. TEFTİŞİN ADI

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi

2. TEFTİŞİN GEREKÇESİ

Madencilik faaliyetleri, çalışma ortamı ve koşulları nedeniyle iş sağlığı ve güvenliği risklerinin yoğun olduğu iş kollarından biridir. Maden işyerleri içerisinde özellikle yer altı kömür işyerleri, kömürün oluşumundan kaynaklı olarak tehlikeli ocak gazları içermesi, hava ile temasında oksitlenme sonucu yanma özelliği, patlayıcı kömür tozunun varlığı, tahkimat zorunluluğu, patlayıcı madde kullanımı vb. özellikleri nedeniyle, yer altı metal ocaklarında patlayıcı kullanımı, tahkimat, gaz birikimleri, nakliye vb. ve yer üstü maden işyerlerinde patlayıcı kullanımı, heyelan, basamak yüksekliği, basamak genişliği, kullanılan makine ve ekipmanlardan kaynaklanan riskleri bünyesinde bulundurduğundan maden işyerleri diğer sektörlere nazaran daha çok riskleri bünyesinde barındırmaktadır. Bu yoğunluğun sonucunda oluşan meslek hastalığı ve iş kazaları, hastalanan ve kaza geçiren çalışanlarla birlikte yakınlarının yaşadığı acı ve kayıpların yanında, işletme ve ülke ekonomisine getirdiği maddi kayıplar açısından da ayrı bir önem taşımaktadır. Meslek hastalığı ve iş kazaları nedeniyle meydana gelen vücut bütünlüğündeki bozulmalar, yaralanmalar ve ölümler konunun sosyal boyutunu, iş gücü ve iş günü kaybı, tıbbi iyileştirmeler, tazminatlar, maddi hasarlar (makine, teçhizat, bina vb.) ile üretim ve verimin düşüşü ise ekonomik yönünü ortaya koymaktadır. Bu tür olumsuzluklar, maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin eksikliklerin tespit edilmesi ve ortadan kaldırılması, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün çalışanlara ve işverenlere aktarılması, maden işyerlerine özgü risklerin belirlenip bertaraf edilmesi ile ortadan kaldırılabilecektir.

Tablo I-1’de Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından yayınlanan istatistikler kullanılarak 2023 yılında gerçekleşen tüm sektörlerde ve teftiş programına alınması öngörülen madencilik sektöründe yer alan faaliyet gruplarında meydana gelen meslek hastalıkları, iş kazası ve ölüm sayıları yer almaktadır. Tablo I-1’de Tüm İş Kolları (A), Maden Sektörü (B) olarak gösterilmektedir.

Tablo I-1 2023 Yılı İş Kazası Ve Meslek Hastalığı İstatistikleri

Yıl	Meslek Hastalığı			İş Kazası			Ölüm		
	A	B	Oran	A	B	Oran	A	B	Oran
			(%)			(%)			(%)
2023	945	53	5,61	681.401	19.675	2,89	1.966	86	4,37

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 81 sayılı sözleşmesi uyarınca çalışanları korumak ve çalışma yaşamı ile ilgili mevzuatın uygulanıp, uygulanmadığını izlemek ve denetlemek, çalışma barışını sağlamak uygulanacak programlı teftişlerin öncelikli gerekçesidir.

Programlı teftişler; hayati tehlikeler başta olmak üzere belirlenen risklerin giderilmesi amacıyla teftişlerde gözlemlenecek mevzuata aykırılıkların tespit edilmesi ve iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmesine katkı sağlamak amacıyla planlanmış, hazırlanmış ve onaya sunulmuştur.

3. TEFTİŞİN AMACI

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi ile işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği risklerine yönelik önleyici yaklaşım doğrultusunda;

- İş sağlığı ve güvenliği mevzuatının yaklaşımı ve uygulamaları konusunda işverenlerin ve çalışanların bilgilendirilmesi,
- Maden işyerlerinde çalışma ortamının risklerine karşı önlemlerin alınmasını sağlayarak iş kazaları ve meslek hastalıkları vakalarının azalmasına katkı sağlanması,
- İşyerlerine ilişkin istatistiki verileri toplayıp değerlendirerek sonraki teftiş programlarının hazırlanmasına ve uygulanmasına kaynak oluşturulması,
- İş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmesi ve sektörde özümsemesine katkıda bulunarak güvenli bir çalışma ortamının tesis edilmesi,

amaçlanmıştır.

4. TEFTİŞTE GÖREV ALAN MÜFETTİŞLER

2024 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişinde görev yapmak üzere Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca görev verilen müfettiş ve heyet sayılarına ilişkin detaylar Tablo I-2'de yer almaktadır.

Tablo I-2 Müfettiş ve Heyet Sayıları

	Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı					
	Adana	Ankara	Bursa	İstanbul	İzmir	Toplam
İş Müfettişi Sayısı	4	41	8	9	24	86
Heyet Sayısı	2	26	4	4	15	51

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

5. ÇALIŞMA TAKVİMİ

2024 yılı Ocak-Mart aylarında hazırlık aşaması gerçekleştirilmiş, eğitim ve toplantı faaliyetleri yürütülmüş; Nisan ile Aralık ayları arasında programlı teftişler yapılmış ve 2025 yılı Şubat ayında programlı teftişlere ait genel değerlendirme raporu hazırlanmıştır. Programlı teftişlere ilişkin çalışma takvimi Tablo I.3’de belirtilmiştir.

Tablo I-3 Çalışma Takvimi

Faaliyet	Dönem
Hazırlık Aşaması - Araştırma faaliyetleri - Toplantılar - Bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetleri	Ocak – Mart 2024
Teftiş Aşaması - Teftişlerin yürütülmesi - Raporların yazımı	Nisan - Aralık 2024 Nisan - Aralık 2024
Analiz ve Değerlendirme Değerlendirme toplantıları ve istatistiklerin analizi	Aralık 2024- Ocak 2025
Genel Değerlendirme Raporu Yazımı	Şubat 2025

6. TEFTİŞ YÜRÜTÜLEN İLLER

2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında grup başkanlıklarınca oluşturulan heyetler, Adana, Adıyaman, Amasya, Ankara, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, İstanbul, İzmir, K. Maraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Niğde, Ordu, Rize, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon Uşak, Yozgat ve Zonguldak olmak üzere toplam 49 ilde görevlendirilmiştir.

7. TEFTİŞE ALINAN İŞYERLERİ HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Programlı teftişlerin amacı, emek yoğun sektörlerin başında gelen maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği koşullarının iyileştirilmesi, çalışanlara sağlıklı ve güvenli çalışma alanlarının oluşturulması için iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yaygınlaştırılmasıdır. Teftişler; madencilik iş kolunda yeraltı ve yerüstü işletmelerinde, kamu ve özel sektörde, daimi veya geçici olarak faaliyet gösteren işyerlerinde belirlenen öncelikli risklerin ortadan kaldırılması amacıyla uygulanmıştır. Uygulama Tablo I.4’te belirtilen Faaliyet Grupları kapsamındaki yeraltı kömür, yeraltı metal, yerüstü maden işyerlerinde gerçekleştirilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo I-4 Faaliyet Grupları

Kod No	Faaliyet Grupları (NACE Sınıflamasına Göre)
05	Kömür ve linyit çıkartılması
07	Metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı

8. İŞYERLERİNİN BELİRLENME KRİTERLERİ

Programlı teftiş kapsamına alınan işyerlerinin belirlenmesinde, Rehberlik ve Teftiş Başkanlığınca teftiş kayıtlarının yer aldığı otomasyon sistemi (İTOS) ve Sosyal Güvenlik Kurumu veri tabanlarından edinilen işyeri listeleri esas kaynak olarak kullanılmıştır. SGK 2023 istatistik yıllığı verilerine göre programlı teftişte yer alan faaliyet gruplarındaki işyeri sayıları Tablo I-5’te belirtilmiştir:

Tablo I-5 2023 Yılı SGK Verilerine Göre Sektörde Yer Alan Faaliyet Grupları ve İşyeri Sayıları

Kodu	Faaliyet Alanı	İşyeri Sayısı
05	Kömür ve Linyit Çıkartılması	447
07	Metal Cevheri Madenciliği	829
08	Diğer Madencilik ve Taş Ocak.	5.222
09	Madenciliği Destekleyici Hizmet Faaliyetleri	688
	Toplam	7186

Programlı Teftiş kapsamında; hayati tehlike içeren sağlık ve güvenlik risklerinin yoğun olduğu ve Tablo I-6’da maden sektöründe yer alan faaliyet gruplarına ait istatistiki verilerde dikkate alınarak yeraltı kömür, yeraltı krom ve diğer yeraltı metal madenleri işyerlerine öncelik verilmiş; ayrıca çalışan sayısı fazlalığı ve risk yoğunluğu bakımından önemli olan yerüstü maden işyerleri de programlı teftiş kapsamına alınmıştır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo I-6 2023 Yılı SGK Verilerine Göre Maden Sektöründe Meydana Gelen Kaza Ve Meslek Hastalığı Sayıları

Genel Bilgi		Sigortalı Sayısı	İş Kazası Geçiren Sigortalı Sayısı	Meslek Hastalığına Tutulan Sigortalı Sayısı	Kaza Sonucu Ölüm Sayısı
Kodu	Faaliyet Alanı	2023	2023	2023	2023
05	Kömür ve Linyit Çıkartılması	40.334	13.199	44	17
07	Metal Cevheri Madenciliği	32.892	2.549	2	18
08	Diğer Madencilik ve taş Ocak.	57.230	2.974	7	40
09	Madenciliği destekleyici Hizmet Faaliyetleri	13.048	953	0	11

Başkanlığımız insan kaynakları dikkate alındığında yukarıdaki listede yer alan işyerlerinin tümünün teftişe alınmayacağından hareketle;

- Kömür ve Linyit çıkartılması faaliyet grubunda 5 ve üstü çalışanı bulunan yeraltı kömür ve yerüstü kömür işyerleri,
- Metal Cevheri Madenciliği grubunda 5 ve üstü çalışanı bulunan yeraltı metal ve yerüstü metal işyerleri,
- Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı Faaliyet grubunda yer alan maden işyerlerinden ise geçmiş yıllarda teftişe programına alınmış olmaması ile 20 ve üstü çalışanı bulunması kriterleri göz önüne alınarak,

teftiş programına alınmıştır.

Bu veriler kapsamında sektör çalışan sayılarına göre işyerleri sayısı Tablo I-7’de belirtilmiştir.

Tablo I-7 Çalışan Sayılarına Göre Güncel İşyeri Sayıları

Maden Sektörü	Çalışan Sayıları		
	50 Altı	50 Üstü	Toplam
Kömür ve Linyit Çıkarılması	345	102	447
Metal Cevheri Madenciliği	704	125	829
Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı	5.075	147	5.222
Toplam	6.124	374	6.498

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

9. İŞYERLERİNDE YÜRÜTÜLEN GENEL FAALİYETLER

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı'na Adana, Ankara, Bursa, İstanbul ve İzmir Grup Başkanlığı tarafından önerilen 2024 yılı teftiş programları gereği, teftiş kapsamına alınan illerde kamu ve özel sektörde daimi veya geçici olarak faaliyet gösteren “Madencilik” sektöründeki yeraltı kömür maden işyerleri, yeraltı metal maden işyerleri ve yerüstü maden işyerlerinin (kömür, altın, manganez, mermer, endüstriyel hammaddeler, taş ve kum ocakları vb.) teftişleri yapılmıştır.

Programlı teftiş kapsamındaki işyerlerinde madencilik faaliyetleri yerüstü ve yeraltı üretim yöntemleri ile gerçekleştirilmektedir. Madencilik sektöründe uygulamada yeraltı üretim yöntemlerinin kullanıldığı işyerleri yeraltı işletmesi, yeraltı ocağı, kapalı işletme; yerüstü üretim yöntemlerinin kullanıldığı işyerleri yerüstü işletmesi, açık işletme, açık ocak olarak adlandırılmaktadır.

Teftişler; kömür ya da cevher üretiminin yanı sıra işyerlerinde üretimi tamamlayıcı kırma, eleme, öğütme, lavvar, konsantratör gibi tesislerin bulunması durumuna göre, yıkanmış kömür, konsantre metal, blok mermer üretimi yapan mermer ocağı işletmeleri, agrega (mıcır) üretimini yapan taş ve kum ocak işletmelerini kapsamaktadır.

Programlı teftişler kapsamında 05 - Kömür ve Linyit Çıkartılması, 07 - Metal Cevheri Madenciliği ve 08 - Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı, faaliyet grupları yer almaktadır. Teftişler bu faaliyet gruplarında yer alan yerüstü ve yeraltı işyerlerinde yapılmıştır. Teftiş yapılan işyerlerinin NACE kodları aşağıda yer alan Tablo I-8’de belirtilmiştir.

Tablo I-8 Teftiş Programındaki İşyerlerinin Nace Kodları

05	Kömür ve linyit çıkartılması
05.1	Taş kömürü madenciliği
05.2	Linyit madenciliği
07	Metal cevherleri madenciliği
07.1	Demir cevherleri madenciliği
07.2	Demir dışı metal cevherleri madenciliği
08	Diğer madencilik ve taş ocakçılığı
08.1	Kum, kil ve taş ocakçılığı
08.11	Süsleme ve yapı taşları ile kireç taşı, alçı taşı, tebeşir ve kayağantaşı (arduvaz-kayraktaşı) ocakçılığı
08.11.01	Mermer ocakçılığı (traverten dahil)
08.11.02	Granit ocakçılığı
08.11.03	Yapı taşları ocakçılığı
08.11.04	Süsleme ve yapı taşlarının kırılması ve kabaca kesilmesi

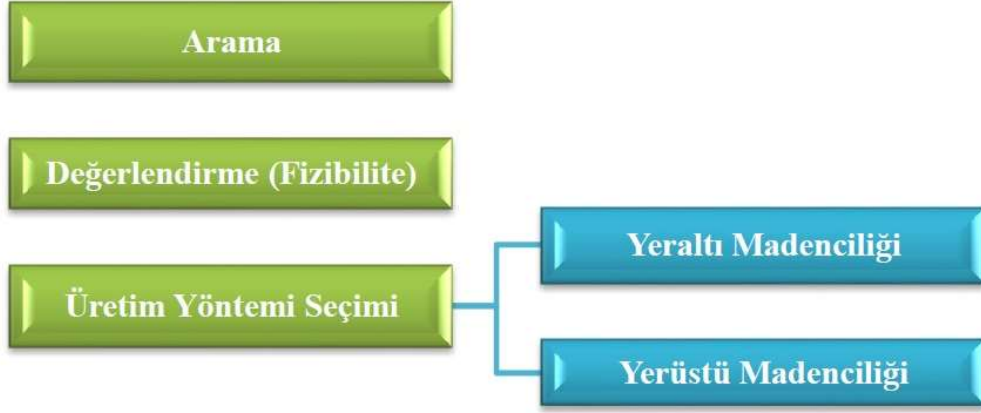
T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

08.11.05	Dolomit ve kayağan taşı (arduvaz / kayraktaşı) ocakçılığı
08.11.06	Kireçtaşı (kalker) ocakçılığı (kireçtaşının kabaca kırılması ve parçalanması dahil)
08.11.07	Tebeşir, alçıtaşı ve anhidrit ocakçılığı (çıkarma, parçalama, pişirme işlemi dahil)
08.12	Çakıl ve kum ocaklarının faaliyetleri; kil ve kaolin çıkarımı
08.12.01	Çakıl ve kum ocakçılığı (taşların kırılması ile kil ve kaolin madenciliği hariç)
08.12.02	Çakıl taşlarının kırılması ve parçalanması
08.12.03	Kil, refrakter kil ve kaolin madenciliği ile bentonit, andaluzit, siyanit, silimanit, mulit, şamot veya dinas toprakları çıkarımı
08.9	Başka yerde sınıflandırılmamış madencilik ve taş ocakçılığı
08.91	Kimyasal ve gübreleme amaçlı mineral madenciliği
08.93	Tuz Çıkarımı
08.99	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer madencilik ve taş ocakçılığı
23.52	Kireç ve alçı imalatı
23.61	İnşaat amaçlı beton ürünlerin imalatı
23.62	İnşaat amaçlı alçı ürünlerin imalatı
23.99	Başka yerde sınıflandırılmamış metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
23.31	Seramik karo ve kaldırım taşları imalatı
23.70	Taş ve mermerin kesilmesi, şekil verilmesi ve bitirilmesi
82.92	Paketleme faaliyetleri
09.90	Madencilik ve taş ocakçılığını destekleyici diğer faaliyetler

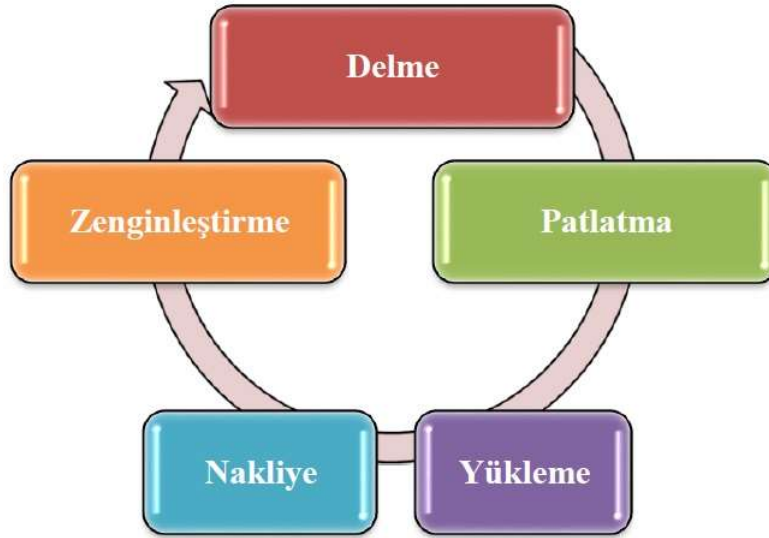
Madencilikte saha çalışmaları, yeraltı veya yerüstü üretim yöntemlerinin teknik yönlerinin karşılaştırılması ve maliyet hesaplamaları, yöntem tekniğinin seçiminde dikkat edilmesi gereken faktörlerdir. Bu faktörler dikkate alınarak üretim yöntemi seçilmektedir. Üretim yönteminin seçimine ilişkin akış şeması Şekil I-1 de gösterilmektedir. Madencilikte, Şekil I-2' de gösterildiği gibi, üretim iş akışı benzer olmasına rağmen; üretim akış şemaları, seçilen üretim yöntemine göre çeşitli farklılıklar göstermektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil I-1 Madencilik Genel İş Akış Şeması

Şekil I-2 Madencilik Üretim Döngüsü

- **Yeraltı Üretim Yöntemi Kullanan Maden İşletmeleri**

Yeraltı kömür maden işyerlerinde uygun iş ekipmanları ile delme, kazı ve patlayıcı maddelerle patlatma yapıp, tahkimat ile güvenli çalışma alanı oluşturulduktan sonra üretim yapılır. Çıkan ham madde ocak dışına nakledilerek, kırma, eleme, zenginleştirme ve susuzlaştırma işlemleri yapılarak nihai ürün elde edilir. Yeraltı kömür maden işyerlerine ait örnek iş akış şeması Şekil I-3’de gösterilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

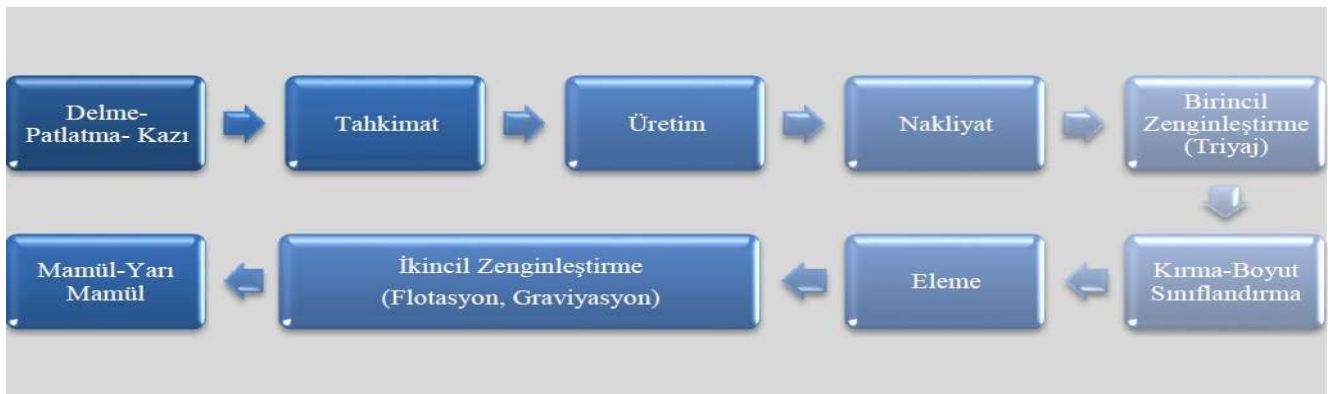

Şekil I-3 Yeraltı Üretim Yöntemi Kömür Madeni

Cevherin yataklanma özelliğine, faylanma durumuna göre ve yan kayacın yapı ve özelliklerine göre (yoğunluk, masif olması, oluşum mekanizması, yan kayaç özellikleri v.s) uygun yöntem (tavanın göçertilmesi, açılan boşluğun doldurulması veya topuklar bırakılması v.s) belirlenerek uygulanır. Çeşitli yeraltı üretim yöntemleriyle, genellikle delme patlatma uygulanarak yerinde gevşetilen cevher, elle, kazıcı yükleyicilerle veya konveyör sistemi ile vagon bant konveyör gibi taşıyıcı iş makinelerine yüklenerek-iletilerek ocak dışına nakil edilmektedir.

Ocaktan çıkarılan cevher duruma göre iş makinesi ile ayırma ya da triyaj (elle seçme, tavuklama) işlemlerinden sonra zenginleştirme tesisine gönderilerek kırma, eleme ve boyutlandırma işlemlerine tabi tutulur ve tane serbestleşme boyutu ve yan kayaçtan ayrılması için gravitasyon (spiral, sallantılı masa, jig v.s), flotasyon, liç prosesi vb. yöntemlerle tesislerde zenginleştirilip fabrikalarda işlenmeye veya yarı mamul olarak satışa hazır hale getirilmektedir.

Yeraltı metal maden işyerlerine ait örnek iş akış şeması Şekil I-4’de gösterilmiştir.

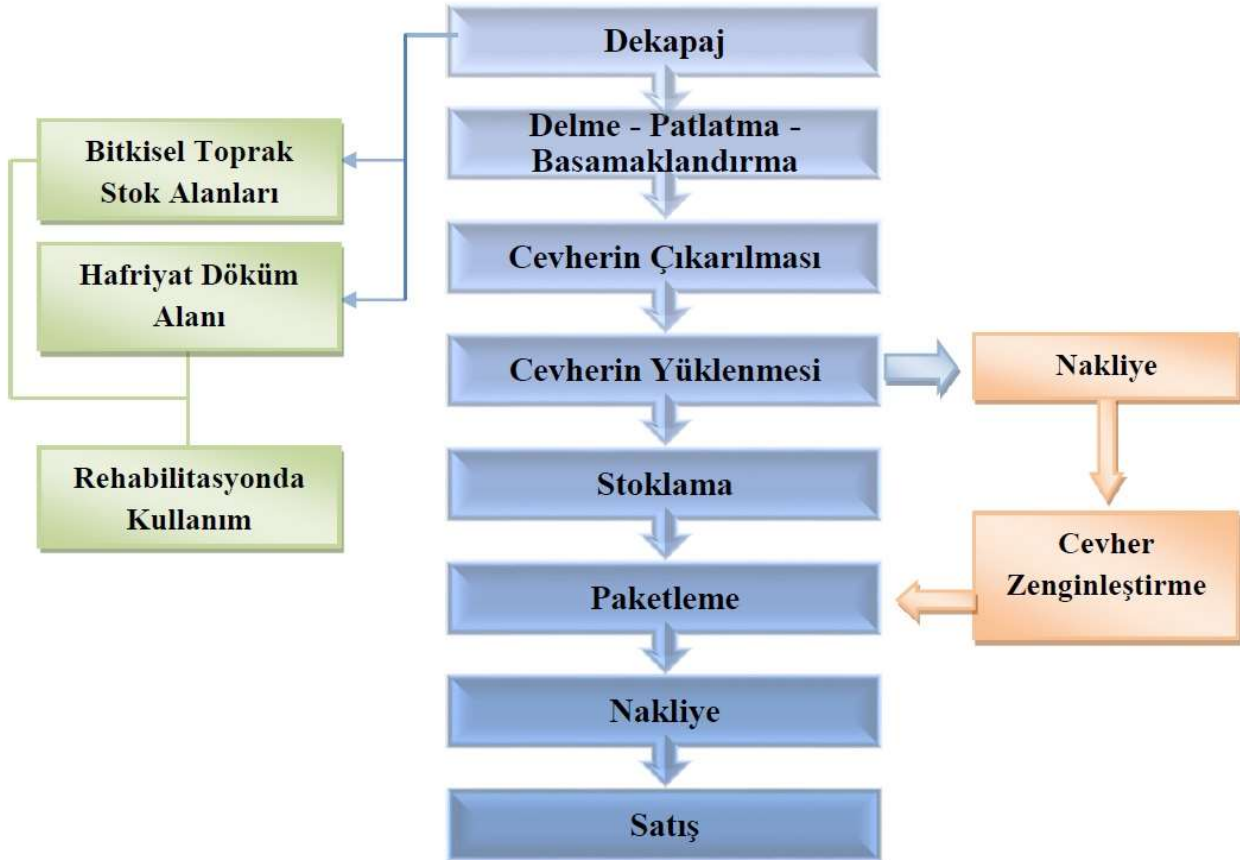
Şekil I-4 Yeraltı Metal Maden İşyerlerinde Örnek İş Akış Şeması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Yerüstü Üretim Yöntemiyle Çalışan Maden İşletmeleri**

Açık işletme yöntemi ile işletilmesi ekonomik bulunan maden yataklarının, mostra verileri veya sondaj sonuçlarına göre; üzerine kaplayan örtü tabakasının (dekapaj/örtü-kazı) kademeler (basamaklar) oluşturularak açılması ve sonrasında madenin üretilmesi gerçekleştirilmektedir. Çıkarılan ham madde işyeri içerisinde kamyonlar, konveyör bant vb. iletim ekipmanları ile taşınarak nakliyesi yapılır. Kömür, metal madenleri, mermer, endüstriyel hammaddeler ve kalker madenlerinde ekonomik durumu göz önünde bulundurularak açık işletme yöntemiyle üretim yapılmaktadır. Yerüstü maden işyerlerine ait örnek iş akış şemaları Şekil I-5 ve Şekil I-6'da gösterilmektedir.

Şekil I-5 Yerüstü Maden İşyerlerine Ait Örnek İş Akış Şeması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil I-6 Mermer Ocaklarına Ait Örnek İş Akış Şeması

- Yapılan İşler**

2024 yılında programlı teftiş kapsamında; yerüstü maden işyerlerinde, mermer ocaklarında, yeraltı kömür ocaklarında ve yeraltı metal ocaklarında teftiş yapılmıştır.

Yeraltı madenciliğinde genel olarak; sondaj, kazı, delme-patlatma, tahkimat, taşıma, cevher çıkarma, triyaj, nakliye, kırma, eleme, yıkama, kurutma, cevher zenginleştirme işleri yapılmaktadır.

Yerüstü madenciliğinde sondaj, kazı, basamaklandırma, delme-patlatma, yükleme, nakliye, kırma, eleme, cevher zenginleştirme işleri yapılmaktadır. Mermer ocaklarında basamaklandırma, delik delme, blok kesme, sayalama, boyutlandırma, nakliye işleri yapılmaktadır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- Kullanılan İş Ekipmanları**

İşin yapılmasında kullanılan herhangi bir makine, alet, tesis ve tesisat iş ekipmanı olarak nitelendirilmektedir. Maden işyerlerinde çeşitli iş ekipmanları kullanılmaktadır. İşin mahiyetine göre yeraltı ve yerüstü maden işyerlerinde kullanılan ekipmanlar farklılıklar göstermektedir. Bu yüzden yeraltı maden işyerlerinde en çok kullanılan iş ekipmanları Tablo I-9’da, yerüstü maden işyerlerinde en çok kullanılan iş ekipmanları tablo I-10’da yer almaktadır.

Tablo I-9 Yeraltı Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları

No	Ekipman	No	Ekipman
1	Sondaj Makinesi	16	Kafes Sistemi
2	Kazma – Kürek, Martopikör	17	Lokomotif - Vagon
3	Delici Makineler	18	Raylı taşıma sistemleri
4	Galeri Açma Makinesi	19	Vantilatör
5	Kazıcı ve Yükleyci Makineler	20	Vantip
6	Hızar Makinesi	21	Erken Uyarı Gaz İzleme Sistemi
7	Ahşap/Çelik/Hidrolik Tahkimat Sistemi	22	Seyyar Gaz Ölçüm Cihazı
8	Beton Püskürtme Ekipmanı	23	Jeneratör
9	Elektirik pano ve yol vericileri	24	Trafo
10	Kaya Bulonlama Makinesi	25	Kompresör
11	Kamyon ve Kamyonetler	26	Hayat Hattı
12	Zincirli Konveyör	27	Sığınma Odası
13	Bant Sistemi	28	Personel Takip Sistemi
14	Vinç sistemler	29	Pompa (su atımı)
15	Çeşitli el aletleri	30	Havalandırma sistemleri

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo I-10 Yerüstü Maden İşyerlerinde Kullanılan İş Ekipmanları

No	Ekipman	No	Ekipman
1	Delici Makineleri	10	Trafo
2	Paletli Kazıcı Yükleyici (Ekskavatör)	11	Manyeto
3	Draglayn	12	Tel Kesme ve Köprülü Kesme Makinaları
4	Lastik Tekerlekli Yükleyici (Loder)	13	Köprülü Kesme Makinası
5	Kamyon	14	Sayalama Makinesi
6	Bant Sistemi	15	Kollu Kesici
7	Kompresör	16	Ebatlama Makinası
8	Dozer	17	Jeneratör
9	Kırma Eleme Tesisi (Konkasör)	18	Kaynak makineleri ve atölye ekipmanları

• **Kullanılan Kimyasallar**

Programlı teftiş kapsamında bulunan maden işyerlerinde sık kullanılan kimyasallar aşağıda yer alan tablo I-11’de belirtilmiştir.

Tablo I-11 Maden İşyerlerinde Kullanılan Kimyasallar

No	Kimyasal türü	No	Kimyasal türü
1	Akaryakıt	8	Epoksi Reçine
2	Araç bakım Yağları	9	LPG
3	ANFO / Dinamit	10	Oksijen
4	Asetilen	11	Püskürtme Beton (Shotcrete)
5	Aritma Kimyasalları	12	Polivalan
6	Amonyum Sülfat	13	Tiner
7	Boya	14	Yüzey Kimyasalları

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

II. BÖLÜM TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

1. HAZIRLIK AŞAMASI

Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi Bakan Olur'u alınmasını müteakip Başkanlıkça "2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları" Grup Başkanlıklarına gönderilmiş yeraltı ve yerüstü maden işyerlerinde teftiş yapılması planlanmıştır.

Uygulama Esaslarının belirlenmesi üzerine hazırlık aşamasında Grup Başkanlıklarınca programlı teftişte yer alacak müfettişler belirlenmiş ve uygulama birliğini sağlamak üzere teftişlerin amacı, kapsamı, hedefi ve uygulama esasları ile ilgili toplantılar düzenlenmiştir.

Başkanlıkça Kömür ve Linyit Çıkarılması, Metal Cevheri Madenciliği ve Diğer Madencilik ve Taş Ocakçılığı faaliyet gruplarında yer alan teftiş kapsamına alınan işyerleri I. bölümde yer alan seçim kriterlerine uygun olarak hazırlanarak grup başkanlıklarına gönderilmiştir.

2. TEFTİŞ AŞAMASI

1. 2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi, '2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları'nda belirtildiği üzere, yeraltı işyerlerinde aylık, yerüstü işyerlerinde iki ve üç aylık dönemler ve risk esaslı olarak düzenlenmiştir. 2024 yılı programlı teftişlerde tehlike kaynaklarının etkileşimi göz önünde bulundurularak, öncelikle aşağıdaki başlıklar dikkate alınarak teftişler gerçekleştirilmiştir.

- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Hükümleri,
- Sağlık Raporları,
- İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimleri.

Ayrıca Başkanlığımızca iş sağlığı ve güvenliği yönünden yürütülen tüm programlı teftişlerde olduğu gibi aşağıdaki konu başlıkları da ele alınmıştır:

- İş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli, risk değerlendirmesi, çalışan temsilcisi ve iş sağlığı ve güvenliği kurulu,
- Kayıt dışı istihdam, yabancı çalışanlar, çocuk işçiliği,
- Teftiş Rehberi I. Kitap I. Kısım IV. Bölüm Madde 3.6'da yer alan hükümler:

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

- “a) İşyerinde görevli iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin ad ve soyadları, mesleki formasyon ve belge numaraları,*
- b) İşyerinin risk değerlendirmesi ile ilgili olarak belge düzenlenme tarihi, belge sayfa sayısı ve imza sahiplerinin ad ve soyadları,*
- c) Çalışan temsilcisi/temsilcilerinin adı soyadı, işyerindeki görevi,*
- d) İş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerinin ad ve soyadları, görevleri, son toplantı tarihi,*
- e) İşyerinin özelliğine göre müfettişçe tutanakta değinilmesi gerekli görülen diğer hususlar.”*

2. Programlı teftişte görevli heyetler teftiş programlarını uygulamaya 2024 yılı Nisan ayında başlamışlardır. Her bir teftiş döneminde öncelikle bağlı olduğu Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü’ndeki işyerinin mevcut dosyası incelenmiş mevzuatın öngördüğü ve müfettişin gerekli gördüğü diğer bilgiler elde edilmiştir. Teftişlerde; işyerlerinde işveren vekili ve iş sağlığı ve güvenliği profesyonelleri ile teftişin amacı ve yöntemi ile ilgili olarak ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında bilgilendirme toplantısı yapılmıştır. Çalışanlarla çalışma ortamında görüşülüp, çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili bilgilendirmeler yapılmıştır. Ayrıca işyerlerinde çalışan temsilcilerinin teftişe katılmalarına özen göstererek, teftiş sırasında ifadelerine başvurulmuştur.

3. Teftişlerde işyerlerinde çalışanlar için hayati tehlike olarak değerlendirilen mevzuata aykırılıklar tespit edildiğinde; işyerlerinde, 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 25. maddesi ve İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmeliğin 7. maddesi gereği durdurma kararı uygulanmıştır.

4. Hayati tehlike olarak değerlendirilmeyen mevzuata aykırılıkların teftiş dönemi içerisinde işverence giderileceğinin beyan edilmesi üzerine noksanlık bildirimi düzenlenerek teftişe ara verilmiştir. Verilen süre sonunda teftiş tamamlanmış ve giderilmeyen mevzuata aykırılıklar için idari para cezası uygulanmıştır.

2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri 2024 yılı Nisan -Aralık ayları arasında 86 müfettiş ile yapılmış, genel değerlendirme raporu müfettişlere görev olarak verilen 555 işyerine ait veriler esas alınarak düzenlenmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

3. İSTATİSTİKLER

2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında grup başkanlıklarınca oluşturulan heyetler, Adana, Adıyaman, Amasya, Ankara, Artvin, Aydın, Balıkesir, Bartın, Bilecik, Bolu, Burdur, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Çorum, Denizli, Edirne, Elazığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Giresun, Gümüşhane, Hatay, İstanbul, İzmir, K. Maraş, Karaman, Kastamonu, Kayseri, Kırıkkale, Kırşehir, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Mersin, Muğla, Niğde, Ordu, Rize, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Trabzon, Uşak, Yozgat ve Zonguldak olmak üzere toplam 49 ilde görevlendirilmiştir

3.1. İşyeri Bilgilerine İlişkin İstatistikler

3.1.1 Teftiş kapsamına alınan toplam işyeri sayısı

2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında; toplam 555 işyeri programa alınmış, 449 adedinin teftişi gerçekleştirilmiştir. Teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin tamamı çok tehlikeli sınıfta bulunmakta olup, programa alınan ve teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin illere göre dağılımı Tablo II-1 'de gösterilmiştir.

Tablo II-1 Teftişi Gerçekleştirilen İşyerlerinin İllere Göre Dağılımı

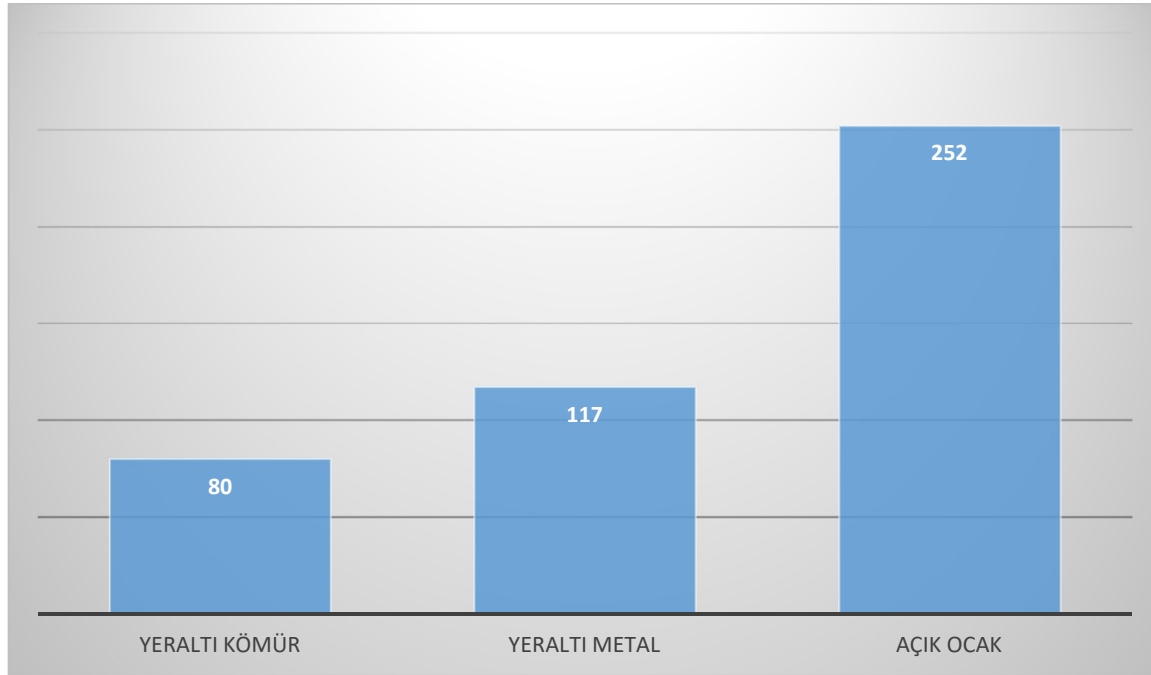
Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı	Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı
1	Adana	17	26	İstanbul	7
2	Adıyaman	2	27	İzmir	12
3	Amasya	6	28	K. Maraş	1
4	Ankara	35	29	Karaman	5
5	Artvin	2	30	Kastamonu	9
6	Aydın	7	31	Kayseri	20
7	Balıkesir	17	32	Kırıkkale	3
8	Bartın	2	33	Kırşehir	3
9	Bilecik	1	34	Konya	8
10	Bolu	5	35	Kütahya	27
11	Burdur	6	36	Malatya	2
12	Bursa	48	37	Manisa	16
13	Çanakkale	9	38	Mersin	6
14	Çankırı	5	39	Muğla	30
15	Çorum	6	40	Niğde	6
16	Denizli	13	41	Ordu	1

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı	Sıra No	Teftiş Gerçekleştirilen İl	Teftiş Edilen İşyeri Sayısı
17	Edirne	11	42	Rize	1
18	Elazığ	7	43	Sivas	14
19	Erzincan	2	44	Tekirdağ	15
20	Erzurum	6	45	Tokat	4
21	Eskişehir	16	46	Trabzon	1
22	Gaziantep	2	47	Uşak	1
23	Giresun	2	48	Yozgat	2
24	Gümüşhane	2	49	Zonguldak	25
25	Hatay	1			

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından programa alınan işyerlerinin yeraltı kömür, yeraltı metal ve yerüstü faaliyetlerine göre dağılımı Şekil II-1 'de gösterilmiştir.

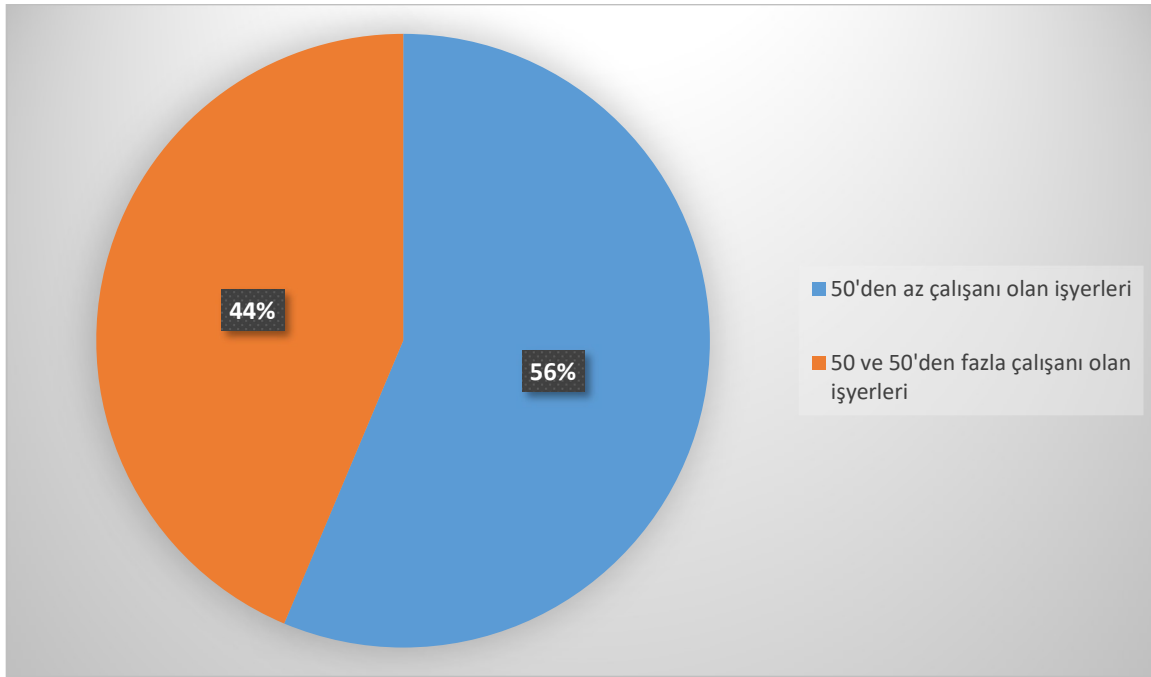
Şekil II-1 Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı Tarafından Programa Alınan ve Teftişi Gerçekleştirilen İşyerlerinin Yeraltı Kömür, Yeraltı Metal Ve Yerüstü Faaliyetlerine Göre Dağılımı

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından programa alınan 449 işyeri içinden 96 işyerinde teftiş yapılamamıştır. (69'u gayri faal olması, 1'i mükerrer görev olması, 4'ü işyerinin kapalı olması ve 22'si diğer nedenler ile teftiş gerçekleştirilmemiştir.) Teftişi gerçekleştirilen yeraltı kömür, yeraltı metal ve yerüstü maden işletmeleri çok tehlikeli sınıfta bulunmaktadır.

Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen teftişler sonucunda toplam 63.932 çalışana ulaşılmıştır. Teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin çalışan sayılarına göre dağılımları Şekil II-2'de gösterilmiştir.

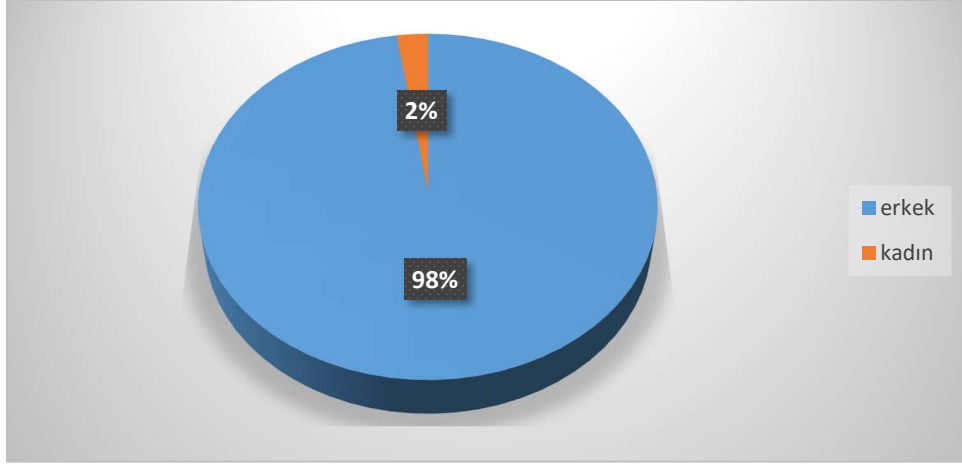
Şekil II-2 Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından teftişi gerçekleştirilen işyerlerinin çalışan sayılarına göre dağılımları

3.2. Çalışan Bilgilerine İlişkin İstatistikler

2024 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında yapılan teftişlerde 1.465 kadın çalışan, 62.467 erkek çalışan olmak üzere toplamda 63.932 çalışana ve 121 de stajyere ulaşılmıştır. Programlı teftişler kapsamında ulaşılan kadın çalışan ve erkek çalışan sayılarının yüzdelik dağılımı Şekil II-3'de yer almaktadır. Kadın çalışanlar tabloda yer alan işyerlerinin yerüstü tesislerinde, genellikle büro işleri ve temizlik işlerinde istihdam edilmektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil II-3 Programlı Teftişler Kapsamında Ulaşılan Kadın Ve Erkek Çalışan Sayılarının Dağılımı

3.3. Teftiş Sonucuna İlişkin İstatistikler

3.3.1. Genel İstatistikler

2024 Yılı maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği programlı teftişleri, 2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları'nda belirtildiği üzere, aşağıdaki başlıklar dikkate alınarak gerçekleştirilmiştir.

- Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği hükümleri,
- İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri,
- Sağlık raporları,

Ayrıca Başkanlığımızca iş sağlığı ve güvenliği yönünden yürütülen tüm programlı teftişlerde olduğu gibi aşağıdaki konu başlıkları da ele alınmıştır.

- Kayıt dışı istihdam, yabancı çalışanlar, çocuk işçiler, eşitlik ilkesi, korumalı işyerleri,
- Teftiş Rehberi I. Kitap I. Kısım IV. Bölüm Madde 3.6'da yer alan hükümler:

“a) İşyerinde görevli iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personelinin ad ve soyadları, mesleki formasyon ve belge numaraları,

b) İşyerinin risk değerlendirmesi ile ilgili olarak belge düzenlenme tarihi, belge sayfa sayısı ve imza sahiplerinin ad ve soyadları,

c) Çalışan temsilcisi/temsilcilerinin adı soyadı, işyerindeki görevi,

d) İş sağlığı ve güvenliği kurulu üyelerinin ad ve soyadları, görevleri, son toplantı tarihi,

e) İşyerinin özelliğine göre müfettişçe tutanakta değinilmesi gerekli görülen diğer hususlar.”

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

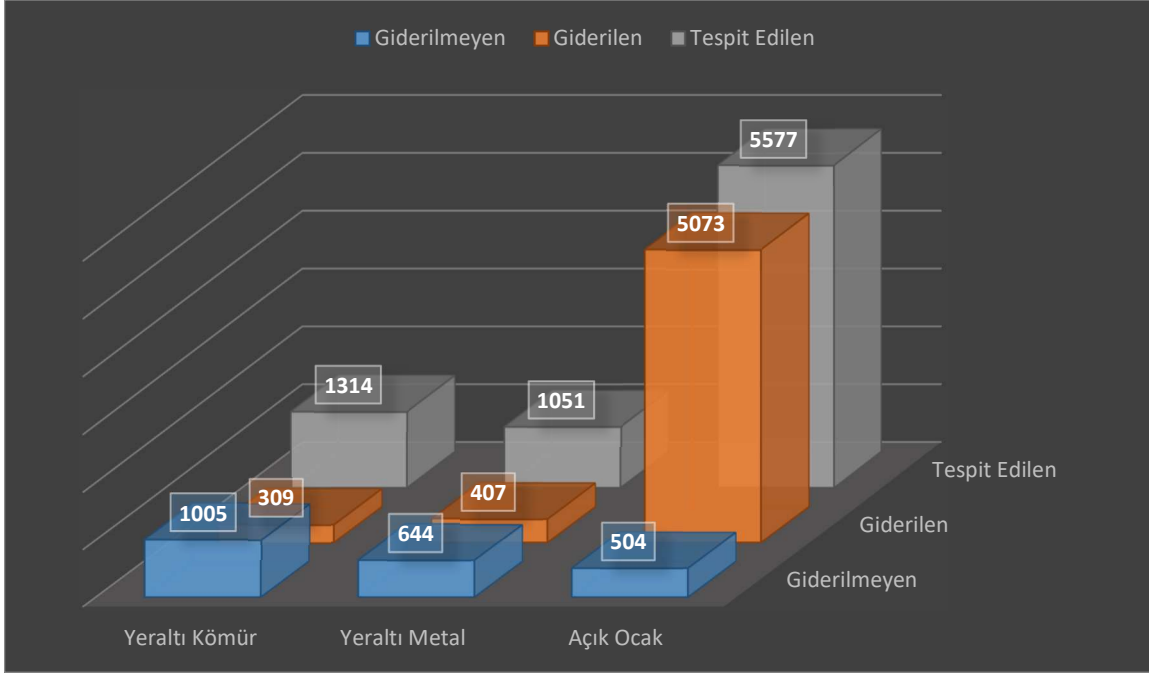
2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında yeraltı üretim yöntemiyle faaliyet gösteren işletmelerde bir aylık programlar şeklinde teftişler yürütülmüş olup söz konusu işyerlerinde ara verme uygulanmasına gidilmeyerek, çalışanlar için hayati tehlike oluşturan mevzuata aykırılıkların tespit edildiği işyerlerinde işin durdurulması kararı uygulanmıştır. İşin durdurulmasına gerekçe olan mevzuata aykırılıkların dışında tespit edilen diğer mevzuata aykırılıklar için idari para cezası uygulanmıştır.

Yerüstü üretim yöntemiyle faaliyet gösteren maden işletmelerinde iki ve üç aylık programlar şeklinde teftişler yürütülmüştür. İlk aşamada tespit edilen noksan hususlar ile ilgili olarak işverenlere müfettişin kanaati ile görev süresini aşmayacak şekilde süre verilmiştir. Verilen sürenin dolmasına müteakip noksanlıklarının tamamını gidermeyen veya bu süre içerisinde işyerinde yeni bir noksan hususun olduğu işyerlerine idari para cezası uygulanmıştır. Yapılan teftişler sırasında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan mevzuata aykırılıkların tespit edildiği işyerlerinde işin durdurulması kararı uygulanmıştır. Durdurulan işyerlerinde belirlenen işin durdurulmasına gerekçe olan mevzuata aykırılıkların dışında kalan diğer mevzuata aykırılıklar, işverenliğe tebliğ edilerek bu aykırılıkların giderilmesi için teftişe ara verilmiştir. Verilen süre sonunda tebliğ edilen mevzuata aykırılıkların kontrol edilerek; giderilmeyen aykırılıklar için idari para cezası uygulanmıştır. İşverenin talebi üzerine, durdurulan işyerinde daha önce belirlenen ve durdurmaya neden olan mevzuata aykırılıkların kontrol edilmesi aşamaları ile teftişler tamamlanmıştır. Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen teftişlerde tespit edilen noksan hususlar işyerinde yapılan işin niteliğine göre, Yeraltı Kömür, Yeraltı Metal, Yerüstü Maden İşyerleri, olacak şekilde 3 ana grupta incelenmiştir.

2024 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında toplam 6.934 noksan husus tespit edilmiştir. Tespit edilen bu noksanlıklardan 5.253 adet noksan husus işverenliklerce teftiş esnasında giderilmiş, 1.678 madde noksan husus için idari para cezası uygulanmıştır. Programlı teftişler kapsamında yer alan işyerlerinde işin niteliğine göre teftişlerde tespit edilen ve giderilen noksan husus sayılarına ilişkin bilgiler Şekil II-4'te verilmiştir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil II-4 İşin Niteliğine Göre Tespit Edilen, Giderilen ve Giderilmeyen Noksan Husus Sayıları

Programlı teftişler kapsamında 49 maden işyeri için durdurma kararı, 15 maden işyeri için durdurmanın devamı kararı ve 24 maden işyeri için durdurmanın kaldırılması kararı uygulanmıştır. Programlı teftiş gerçekleştirilen 246 işyeri için idari para cezası uygulanması uygun görülmüştür.

3.3.2. Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin İstatistikler

2024 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında tespit edilen mevzuata aykırılıklara ilişkin bilgiler Tablo II-2’de, söz konusu aykırılıklar için uygun görülerek uygulanan idari para cezalarına ait bilgiler Tablo II-3’de verilmektedir. 2024 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında toplamda 127.138.698 TL idari para cezası uygulanmıştır. Tablo II.2’de belirtilen giderilme oranları hesabında son teftişte yeni tespit edilen mevzuata aykırılık sayısının değerlendirilmediği hususuna dikkat edilmelidir. Tablo II.3’te belirtilen idari para cezası miktarının hesaplanmasında, aynı dayanağa ait noksan sayısının değerlendirilmediği hususuna dikkat edilmelidir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Tablo II-2 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin Bilgiler

Kanun/Yönetmelik Adı	İlk teftişte tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Son teftişte yeni tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilmeyen mevzuata aykırılık	Giderilme oranı (%)
5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu Ek-1/1	1	0	1	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 10/1	2	0	2	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 10/4	30	19	30	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 11	24	22	20	4	83
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 15/1	88	16	82	6	93
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 15/2	20	3	19	1	95
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 17	63	23	61	2	97
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 18	2	0	2	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 20/1	20	2	20	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 22	1	0	1	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 26-1/ö	0	31			
Çalışanların Gürültü İle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik	17	0	17	0	100
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	23	1	23	0	100
Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik	29	0	29	0	100
Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik	7	3	7	0	100
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	2.301	228	2.207	94	96
İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	18	1	18	0	100
İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarlar Hakkında Yönetmelik	2	0	2	0	100
İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği	10	1	10	0	100
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik	15	4	14	1	93
İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği	89	3	88	1	99
İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik	57	0	56	1	98
İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	50	0	48	2	96
İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik	242	11	242	0	100
Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	95	3	94	1	99
Kişisel Koruyucu Donanımın İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik	64	28	62	2	97
Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği	2.089	1.027	1976	113	95

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun/Yönetmelik Adı	İlk teftişte tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Son teftişte yeni tespit edilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilmeyen mevzuata aykırılık sayısı	Giderilme oranı (%)
Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği	53	3	52	1	98
Tozla Mücadele Yönetmeliği	38	17	37	1	97
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 4/1-a	2	0	2	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 4/1-b	1	0	1	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 6/1-a	22	10	22	0	100
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 6/1-b	1	0	1	0	100
Toplam	6.486	1.456	5.789	697	

Tablo II-3 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıklara İlişkin Uygulanan İdari Para Cezası

Kanun/Yönetmelik Adı	İPC uygulanan mevzuata aykırılık sayısı	İdari para cezası
5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu Kanunu Ek-1/1	0	
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 10/1	0	
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 10/4	19	1.697.584
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 11	26	964.608
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 15/1	22	2.654.208
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 15/2	4	430.080
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 17	25	1.476.684
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 18	0	
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 20/1	2	43.008
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 22	0	
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 26-1/ö	31	6.642.592
Çalışanların Gürültü İle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik	0	
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik	1	18.432
Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik	0	
Çalışanların Titreşimle İlgili Risklerden Korunmalarına Dair Yönetmelik	3	86.016

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Kanun/Yönetmelik Adı	İPC uygulanan mevzuata aykırılık sayısı	İdari para cezası
İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği	322	16.656.384
İş Güvenliği Uzmanlarının Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	1	36.864
İş Hijyeni Ölçüm, Test ve Analizi Yapan Laboratuvarlar Hakkında Yönetmelik	0	
İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği	0	
İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik	5	405.504
İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği	4	122.880
İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik	1	24.576
İşyeri Hekimi ve Diğer Sağlık Personelinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik	2	49.152
İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik	11	645.120
Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik	4	147.456
Kişisel Koruyucu Donanımın İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik	30	854.016
Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği	1.133	91.427.553
Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği	4	116.736
Tozla Mücadele Yönetmeliği	18	1.284.096
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 4/1-a	0	
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 4/1-b	0	
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 6/1-a	10	1.355.149
6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu 6/1-b	0	
Toplam	1.678	127.138.698

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

III. BÖLÜM MEVZUATA AYKIRILIKLAR

2024 yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi kapsamında gerçekleştirilen teftişlerde tespit edilen noksan hususlar işyerinde yapılan işin niteliğine göre aşağıda belirtilen 3 ana grupta incelenmiştir.

- Yeraltı Kömür
- Yeraltı Metal
- Yerüstü Maden İşyerleri(Metal, Kömür, Taş Ocağı vb.)

Yapılan programlı teftiş sonucunda tespit edilen noksan hususlar ana başlıklar altında sınıflandırılmış, tespit edilme, giderilme ve giderilme oranlarına yer verilecek şekilde tablolar hazırlanmıştır. Yukarıda belirtilen 3 ana başlık için ayrı ayrı tablolar oluşturulmuştur.

Yeraltı kömür madeni işyerlerinde yapılan programlı teftişler bir aylık programlar şeklinde yürütülmüş olup tespit edilen noksan hususlar ile ilgili olarak teftiş sırasında giderilmemiş olan noksan hususlara idari para cezası uygulanması istenmiştir. Yapılan teftişler sonucunda işyerlerinde tespit edilen ve giderilen noksan hususlar ve giderilme oranları Tablo III.1’de belirtilmiştir.

Tablo III-1 Yeraltı Kömür Maden İşletmelerinde Yürütülen Teftişlere İlişkin Tespit Edilen Ve Giderilen Noksan Sayıları Ve Giderilme Oranları

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı (%)
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum planının olmaması / uygun olmaması / güncel olmaması / acil durum krokisi olmaması	5	1	20,00
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum tatbikatı yapılmaması / uygun yapılmaması / periyoduna uygun yapılmaması	10	3	30,00
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye, yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması/ İlkyardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması	15	0	0,00
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Hayat hattı olmaması / eksik olması	8	5	62,50
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Kurtarma istasyonu kurulmaması / uygun olmaması	2	0	0,00
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Ocak yollarında kaçışı zorlaştıracak malzeme ve su birikintileri bulunması	18	7	38,89

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı (%)
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Oksijenli ferdi kurtarıcı değişim istasyonunun kurulmaması / uygun olmaması	2	1	50,00
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Oksijenli ferdi kurtarıcı olmaması / uygun olmaması	5	1	20,00
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Personel takip sistemi kurulmaması / çalışmaması / tüm çalışanları kapsamaması	28	2	7,14
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > İlk yardım odası bulunmaması	12	5	41,67
Genel Çalışma Şartları > Kapalı kapılarda etiketleme yapılmaması / Malzeme güvenlik bilgi formlarının olmaması / asılmaması	10	9	90,00
Genel Çalışma Şartları > Ocak ağızlarında heyelan, kaya ve taş vb. malzemelerin düşmesine karşı önlem alınmaması	4	3	75,00
Genel Çalışma Şartları > Ocak içerisinde yanıcı malzemelerin bulunması	5	2	40,00
Genel Çalışma Şartları > Ocak içi haberleşmenin olmaması / çalışmaması	17	2	11,76
Genel Çalışma Şartları > Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi	10	6	60,00
Genel Çalışma Şartları > Termal konfor şartlarının sağlanamaması / Sıcaklık nem ölçümü yapılmaması	7	1	14,29
Genel Çalışma Şartları > Toza maruziyete karşı önlem alınmaması	9	1	11,11
Genel Çalışma Şartları > Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması	22	17	77,27
Genel Çalışma Şartları > Uygun olmayan merdivenlerin kullanılması	7	4	57,14
Genel Çalışma Şartları > Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması	12	6	50,00
Havalandırma > Baraj arkasında havalandırma ölçümlerinin yapılmaması	10	2	20,00
Havalandırma > Birinin durması halinde diğerinin derhal-otomatik olarak çalışacak durumda iki havalandırma grubu bulunmaması	12	0	0,00
Havalandırma > Enerji kesilmesi halinde devreye girecek yedek enerji kaynağı olmaması	5	1	20,00
Havalandırma > Gaz ve hava ölçüm değerlerinin mevzuata belirtilen değerlere uygun olmaması	16	3	18,75
Havalandırma > Gaz ölçümlerinin yapılmaması ve gaz ölçüm defteri tutulmaması	10	0	0,00
Havalandırma > Hava hızının sınır değerinin altında / üstünde olması / ölüm yapılmaması	31	2	6,45
Havalandırma > Hava kapısı / perdesi yapılmamış olması / uygun olmaması	17	3	17,65
Havalandırma > Havalandırma grubunda istenmeyen devre dışı kalmaları bildirecek otomatik alarm sisteminin olmaması	10	1	10,00

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı (%)
Havalandırma > Havalandırmanın kısa devre yapmasını önleyecek tedbir alınmaması	15	0	0,00
Havalandırma > Merkezi gaz izleme sensörlerinin eksik olması / olmaması	37	4	10,81
Havalandırma > Merkezi gaz izleme sensörlerinin kalibrasyonlarının olmaması	12	2	16,67
Havalandırma > Sensörlerin uygun şekilde konumlandırılmaması	9	3	33,33
Havalandırma > Seyyar gaz ölçüm cihazı olmaması / yetersiz olması	6	0	0,00
Havalandırma > Seyyar gaz ölçüm cihazının kalibrasyonunun yapılmaması	7	1	14,29
Havalandırma > Vantüplerin çalışma alanından uzakta kalması	1	1	100,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Acil durdurma tertibatının olmaması	24	7	29,17
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerde geri tepme ventilinin olmaması / manometrelerinin çalışmaması	5	5	100,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerin uygun depolanmaması / taşınmaması	5	4	80,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Elektrikle temas tehlikesi	39	24	61,54
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Elektrikli ekipmanların exproof olmaması / exproof ekipmanların arızalı olması	53	0	0,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hareketli parça ile temas tehlikesi	39	33	84,62
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hava tankının uygun şekilde konumlandırılmaması	1	0	0,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hayat hattının, vantüp vb. alev yürütmez özellikte olmaması	3	0	0,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kaçak akım rölesi olmaması	11	5	45,45
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Vantüplerin yırtık, delik vb. nedenlerle uygun olmaması	7	4	57,14
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Yerüstü tesislerinde gerekli bölümlerde lokal havalandırma bulunmaması	1	1	100,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İnsan nakli için kullanılacak mekanik taşıma sistemi bulunmaması / uygun olmaması	16	0	0,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarında operatörün bulunduğu bölümde malzeme düşme veya çarpmasına karşı önlem alınmaması	4	4	100,00
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarının / tesislerin sesli ve ışıklı ikazlarının olmaması / çalışmaması	24	15	62,50

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı (%)
Sağlık Gözetimi > Çalışanların işe giriş/periodyk sağlık raporlarının olmaması/süresinin geçmesi/uygun olmaması	22	4	18,18
Sağlık Gözetimi > Çalışanların akciğer grafilerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	3	0	0,00
Sosyal Tesisler > Duşlarda sıcak su olmaması	2	0	0,00
Sosyal Tesisler > Sosyal tesislerde hijyen koşullarının sağlanmaması	3	2	66,67
Sosyal Tesisler > Sosyal tesislerin uygun olmaması	5	4	80,00
Sosyal Tesisler > Soyunma odasının uygun olmaması / olmaması	2	0	0,00
Sosyal Tesisler > Çalışanlar için elbise dolabı bulunmaması / uygun olmaması	2	1	50,00
Tahkimat > Galerilerde kesit daralması olması	12	3	25,00
Tahkimat > Ocakta kavlak sökümü yapılmaması	2	1	50,00
Tahkimat > Tahkimatin eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği	58	8	13,79
Tahkimat > Çalışma alanında tavan ve yan kısımlarda boşluklar olması	5	0	0,00
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Karakol yapılmaması / uygun olmaması	4	0	0,00
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Vagonların kaçmasını önlemek için emniyet halatı tesis edilmemesi	4	2	50,00
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Vagonların ön ve arkasına görünürlüğü ve hareket yönünün ayırt edilmesini sağlayacak gerekli yansıtıcı işaretlemeler konulmaması	4	0	0,00
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Yeraltında iniş ve çıkışında yollarında tutamak basamak yapılmaması / uygun olmaması	6	2	33,33
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Çalışma yapılan yerin yerüstü ile ikinci bir bağlantısının bulunmaması	2	0	0,00
Yangın ve Patlama > Kontrol sondajı yapılmaması / uygun yapılmaması / kayıt altına alınmaması	18	4	22,22
Yangın ve Patlama > Ocakta kullanılan bant konveyör veya donanımlarının uygun olmaması	20	6	30,00
Yangın ve Patlama > Ocakta toz patlamasına karşı su veya toz barajları tesis edilmemesi / uygun olmaması	22	6	27,27
Yangın ve Patlama > Patlayıcı maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması / kullanılması / taşınması	5	1	20,00
Yangın ve Patlama > Yanabilir malzemelerin uygun şekilde depolanmaması	3	1	33,33
Yangın ve Patlama > Yangın riskine karşı kömürün hava ile temasının kesilmemesi	29	2	6,90
Yangın ve Patlama > Yangınla mücadele ekipmanlarının olmaması / yetersiz olması	17	7	41,18

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı (%)
Yangın ve Patlama > Yeraltında barajların hava sızdırmaz olmaması / numune borusunun olmaması	11	1	9,09
Yangın ve Patlama > Yeraltında kurulu bulunan barajların dayanımlarının hesaplanmaması	10	1	10,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Basıncılı kapların periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	5	2	40,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Caraskalın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Elektrik tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	21	4	19,05
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Gürültü ölçümünün yapılmaması	5	1	20,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Havalandırma yönergesi hazırlanmaması / güncel olmaması	7	4	57,14
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kazanın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	2	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kişisel koruyucu donanımların verilmemesi / kullanılmaması	22	3	13,64
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kompresörün periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	5	1	20,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Manyetonun bakımının yapılmaması	2	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Nakliyat yönergesi bulunmaması / uygun olmaması	1	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Paratoner tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	5	1	20,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Patlayıcı madde yönergesi hazırlanmaması / uygun olmaması	1	1	100,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Risk değerlendirmesi yapılmaması	1	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Risk değerlendirmesinin mevzuata uygun şekilde hazırlanmaması	3	2	66,67
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Sağlık ve güvenlik dokümanı olmaması / uygun olmaması	3	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Tahkimat yönergesi hazırlanmaması	4	1	25,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Titreşim ölçümünün yapılmaması	3	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Topraklama tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	13	2	15,38
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Toz ölçümünün yapılmaması	12	1	8,33

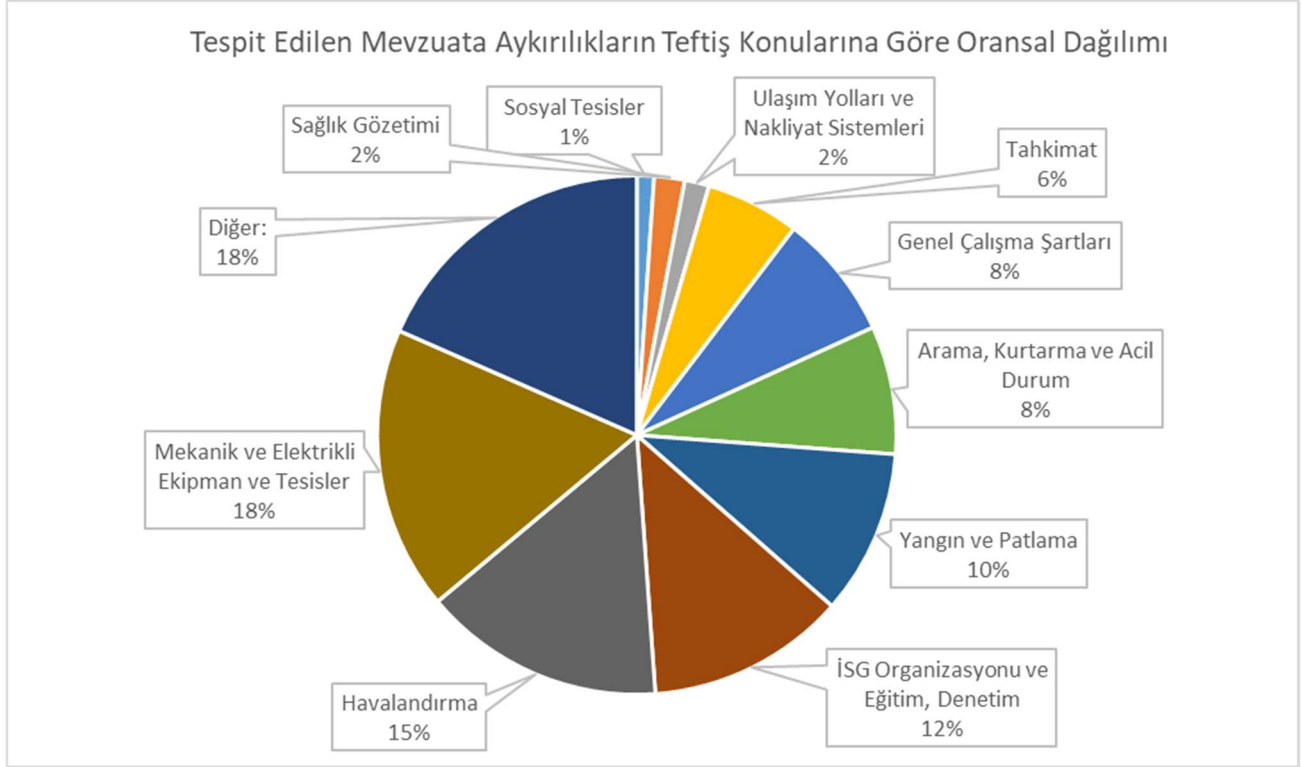
T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen Noksan Sayısı	Giderilme Oranı (%)
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Trafonun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	4	2	50,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Vincin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	9	5	55,56
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yeraltı ocağının elektrik şebeke planının hazırlanmaması	5	2	40,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yükleyicinin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	4	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İmalat haritası bulunmaması / uygun olmaması	7	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	1	0	0,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemesi/ uygun olmaması /sürenin yetersiz olması	10	1	10,00
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İşyeri hekimi görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	2	1	50,00
Diğer	242	18	7,44

Şekil III. 1’de görüldüğü üzere yeraltı kömür işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırılıkların %18’sini “Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler”, %15’ünü “Havalandırma”, %12’ünü “İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim” konu başlıkları oluşturmaktadır.

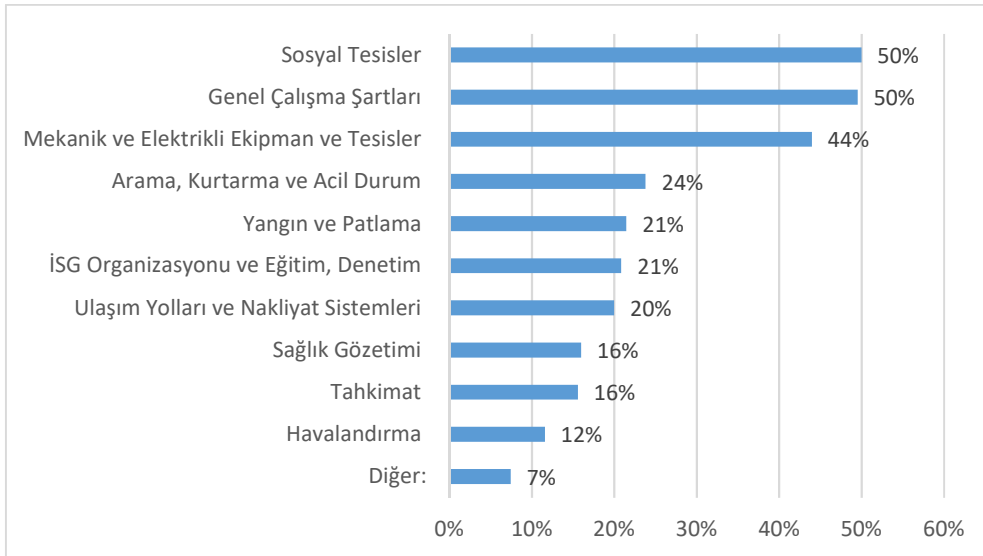

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil III-1 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıkların Teftiş Konularına Göre Oransal Dağılımı

Yeraltı kömür işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırılıkların giderilme oranları Şekil III.2’de değerlendirilmiş olup, giderilme yüzdesi düşük olan ilk iki başlık sırasıyla “Havalandırma” ve “Tahkimat” başlıklarıdır.

Şekil III-2 Tespit Edilen Noksan Başlıklarının Giderilme Oranlarına Göre Sıralaması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Yeraltı metal madeni işyerlerinde yapılan programlı teftişler tek aylık program olarak yürütülmüş olup tespit edilen noksan hususlar ile ilgili olarak teftiş sırasında giderilmemiş olan noksan hususlara idari para cezası uygulanması istenmiştir. Yapılan teftişler sonucunda işyerlerinde tespit edilen ve giderilen noksan hususlar ve giderilme oranları Tablo III. 2’de belirtilmiştir.

Tablo III-2 Yeraltı Metal Maden İşletmelerinde Yürütülen Teftişlere İlişkin Tespit Edilen Ve Giderilen Noksan Sayıları Ve Giderilme Oranları

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı(%)
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum planının olmaması / uygun olmaması / güncel olmaması / acil durum krokisi olmaması	10	5	50
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum tatbikatı yapılmaması / uygun yapılmaması / periyoduna uygun yapılmaması	27	12	44,44
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye, yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması/ İlkyardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması	17	5	29,41
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Hayat hattı olmaması / eksik olması	21	11	52,38
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Kişisel solunum koruma cihazı olmaması / uygun olmaması	16	7	43,75
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Kurtarma istasyonu kurulmaması / uygun olmaması	5	0	0
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Ocak yollarında kaçışı zorlaştıracak malzeme ve su birikintileri bulunması	14	5	35,71
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Personel takip sistemi kurulmaması / çalışmaması / tüm çalışanları kapsamaması	29	3	10,34
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Sığınma odası olmaması / uygun olmaması	14	5	35,71
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > İlkyardım odası bulunmaması	9	7	77,78
Genel Çalışma Şartları > Kapalı kaplarda etiketleme yapılmaması / Malzeme güvenlik bilgi formlarının olmaması / asılmaması	0	4	80
Genel Çalışma Şartları > Ocak ağızlarında heyelan, kaya ve taş vb. malzemelerin düşmesine karşı önlem alınmaması	6	2	33,33
Genel Çalışma Şartları > Ocak içerisinde yanıcı malzemelerin bulunması	2	2	100
Genel Çalışma Şartları > Ocak içi haberleşmenin olmaması / çalışmaması	28	7	25

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı(%)
Genel Çalışma Şartları > Ocakta aydınlatmanın yeterli olmaması	15	6	40
Genel Çalışma Şartları > Tehlikeli bölgelere girişin engellenmemesi	15	10	66,67
Genel Çalışma Şartları > Termal konfor şartlarının sağlanamaması / Sıcaklık nem ölçümü yapılmaması	8	3	37,5
Genel Çalışma Şartları > Termal konfor şartlarının sağlanmaması	1	0	0
Genel Çalışma Şartları > Toza maruziyete karşı önlem alınmaması	8	4	50
Genel Çalışma Şartları > Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması	32	28	87,5
Genel Çalışma Şartları > Uygun olmayan merdivenlerin kullanılması	21	3	14,29
Genel Çalışma Şartları > Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması	49	36	73,47
Havalandırma > Gaz ölçüm cihazlarının kalibrasyonunun olmaması	16	3	18,75
Havalandırma > Hava hızının uygun olmaması	37	5	13,51
Havalandırma > Hava kapısı / perdesi yapılmamış olması / uygun olmaması	8	2	25
Havalandırma > Hava ölçüm istasyonlarının kurulmaması	18	3	16,67
Havalandırma > Havalandırma grubunun gerekmesi halinde devre dışı kalmaları bildirecek otomatik alarm sisteminin olmaması	25	3	12
Havalandırma > Havalandırma grubunun gerekmesi halinde enerji kesildiğinde devreye girecek yedek enerji kaynağı olmaması	11	0	0
Havalandırma > Havalandırmanın değerlerinin uygun olmaması	15	2	13,33
Havalandırma > Havalandırmanın kısa devre yapmasını önleyecek tedbir alınmaması	9	0	0
Havalandırma > Vantüplerin yırtık, delik vb. nedenlerle uygun olmaması	2	2	100
Havalandırma > Vantüplerin çalışma alanından uzakta kalması	1	1	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Acil durdurma tertibatının olmaması	2	2	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerde geri tepme ventilinin olmaması / manometrelerinin çalışmaması	8	6	75
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerin uygun depolanmaması /taşınmaması	2	2	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Elektrikle temas tehlikesi	49	30	61,22

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı(%)
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hareketli parça ile temas tehlikesi	23	15	65,22
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hava tankının uygun şekilde konumlandırılmaması	10	8	80
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kaldırma ve taşıma araçlarının alt limit, Üst limit ve yatay hareket sınırlandırıcı sistemlerinin olmaması	1	0	0
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kaçak akım rölesi olmaması	17	9	52,94
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Yerüstü tesislerinde gerekli bölümlerde lokal havalandırma bulunmaması	9	7	77,78
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İnsan nakli için kullanılacak mekanik taşıma sistemi bulunmaması / uygun olmaması	1	1	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarında operatörün bulunduğu bölümde malzeme düşme veya çarpmasına karşı önlem alınmaması	7	3	42,86
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarının / tesislerin sesli ve ışıklı ikazlarının olmaması / çalışmaması	15	12	80
Sağlık Gözetimi > Çalışanların işe giriş/periodyk sağlık raporlarının olmaması/süresinin geçmesi/uygun olmaması	19	6	31,58
Sağlık Gözetimi > Çalışanların akciğer grafilerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	1	1	100
Sosyal Tesisler > Duş tesisi, lavabo, tuvalet bulunmaması	3	2	66,67
Sosyal Tesisler > Duşlarda sıcak su olmaması	2	0	0
Sosyal Tesisler > Sosyal tesislerde hijyen koşullarının sağlanmaması	5	4	80
Sosyal Tesisler > Sosyal tesislerin uygun olmaması	3	1	33,33
Sosyal Tesisler > Soyunma odasının uygun olmaması / olmaması	13	3	23,08
Sosyal Tesisler > Çalışanlar için elbise dolabı bulunmaması / uygun olmaması	3	1	33,33
Tahkimat > Galerilerde kesit daralması olması	3	1	33,33
Tahkimat > Ocakta kavlak sökümü yapılmaması	4	2	50
Tahkimat > Tahkimatın eksik olması / deforme olması / kırılması / kama fırça vb. eksikliği	45	19	42,22
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Karakol yapılmaması / uygun olmaması	3	3	100
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Yeraltında iniş ve çıkışında yollarında tutamak basamak yapılmaması / uygun olmaması	3	1	33,33

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı(%)
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Çalışma yapılan yerin yerüstü ile ikinci bir bağlantısının bulunmaması	3	0	0
Yangın ve Patlama > Patlayıcı maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması / kullanılması / taşınması	18	1	5,556
Yangın ve Patlama > Sağlık ve güvenlik dokümanında öngörülmesine rağmen kontrol sondajı yapılmaması	3	0	0
Yangın ve Patlama > Yangınla mücadele ekipmanlarının olmaması / yetersiz olması	18	15	83,33
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Basınçlı kapların periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	0	2	25
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Caraskalın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	1	1	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Diğer sağlık personeli görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	2	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Elektrik tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	12	5	41,67
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Gürültü ölçümünün yapılmaması	1	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Havalandırma yönergesi hazırlanmaması / güncel olmaması	13	7	53,85
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kazanın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	1	1	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kişisel koruyucu donanımların verilmemesi / kullanılmaması	9	3	33,33
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kompresörün periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	1	33,33
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Manyetonun bakımının yapılmaması	2	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Nakliyat yönergesi bulunmaması / uygun olmaması	3	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Paratoner tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	6	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Patlayıcı madde yönergesi hazırlanmaması / uygun olmaması	3	2	66,67
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Risk değerlendirmesinin mevzuata uygun şekilde hazırlanmaması	4	4	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Sağlık ve güvenlik dokümanı olmaması / uygun olmaması	1	1	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Tahkimat yönergesi hazırlanmaması	6	2	33,33

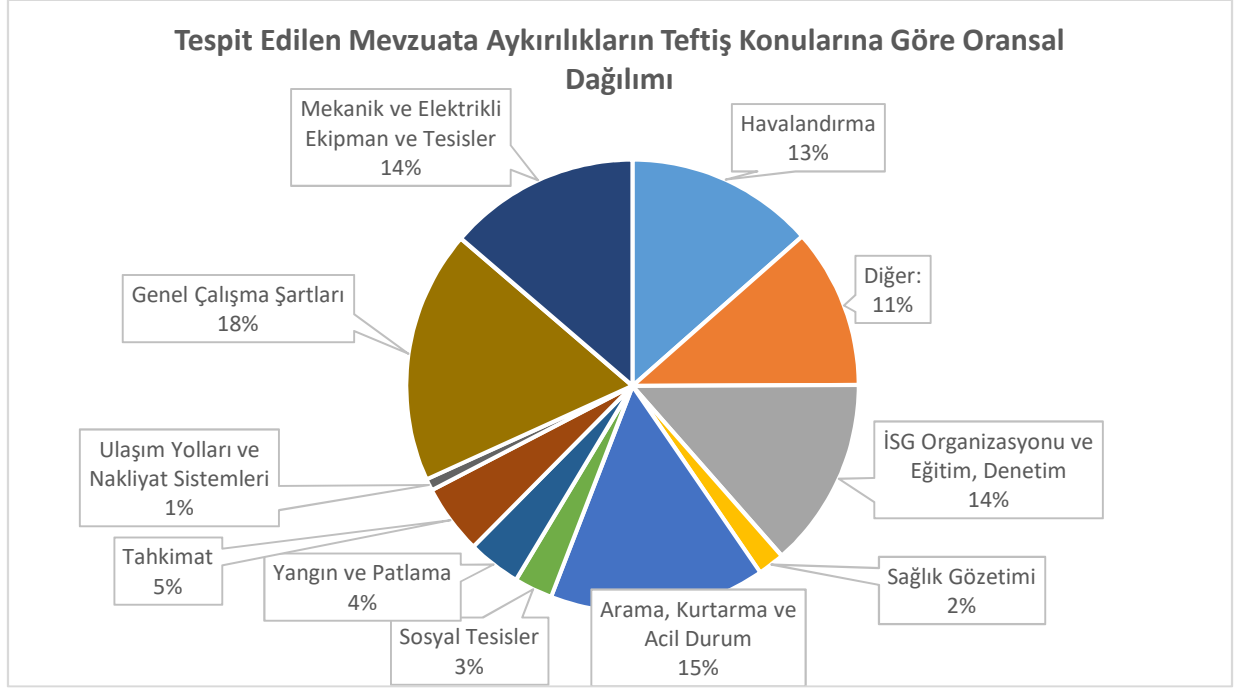
T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı(%)
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Titreşim ölçümünün yapılmaması	2	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Topraklama tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	6	2	33,33
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Toz ölçümünün yapılmaması	3	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Trafonun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	8	1	12,5
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Vincin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	3	2	66,67
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yangın söndürme cihazlarının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	14	4	28,57
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yeraltı ocağının elektrik şebeke planının hazırlanmaması	3	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yükleyicinin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	6	3	50
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Çalışan temsilcisi görevlendirilmemesi	2	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İmalat haritası bulunmaması / uygun olmaması	10	3	30
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	2	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemesi/ uygun olmaması /süresinin yetersiz olması	6	1	16,67
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmaması/ uygun olmaması	1	0	0
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İşyeri hekimi görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	2	0	0
Diğer	120	21	17,5

Şekil III. 3’de görüldüğü üzere yeraltı metal işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırılıkların %18’ini “Genel Çalışma Şartları”, %15’ini “Arama, Kurtarma ve Acil Durum”, %14’ünü “İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim” ve %14’ünü “Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler” konu başlıkları oluşturmaktadır.

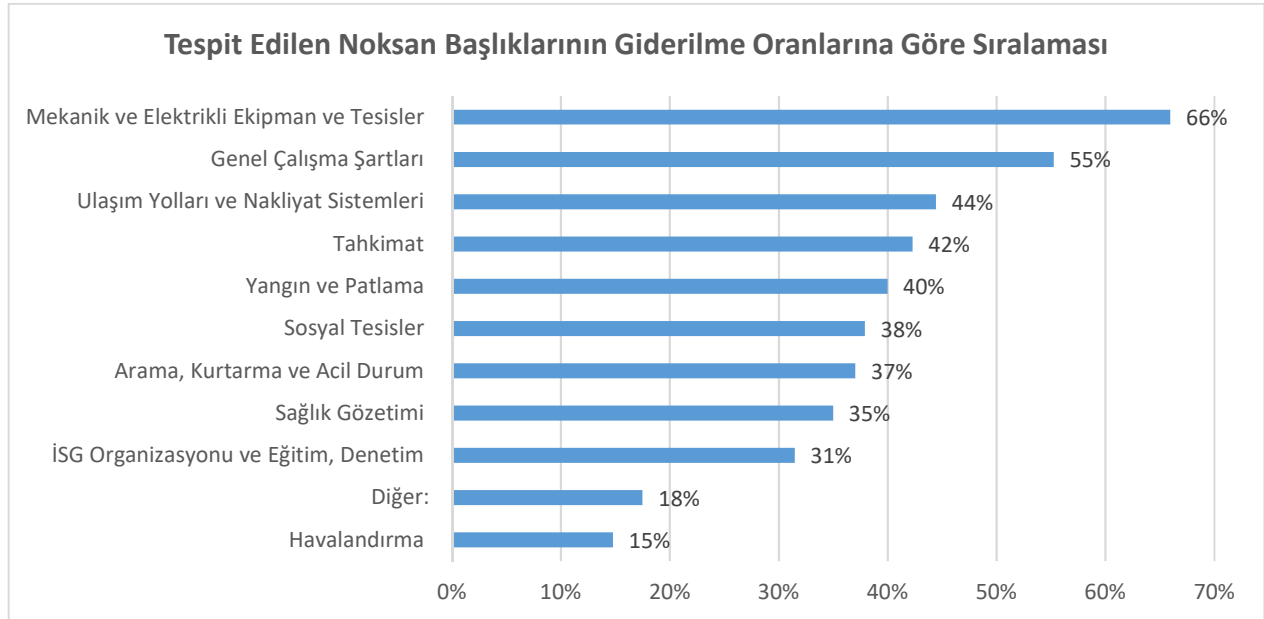

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil III-3 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıkların Teftiş Konularına Göre Oransal Dağılımı

Yeraltı metal işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırılıkların giderilme oranları Şekil III.4’te değerlendirilmiş olup, giderilme yüzdesi düşük olan ilk iki başlık sırasıyla “Havalandırma” ve “İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim” başlıklarıdır.

Şekil III-4 Tespit Edilen Noksan Başlıklarının Giderilme Oranlarına Göre Sıralaması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Yerüstü maden işyerlerinde yapılan programlı teftişler iki aylık program olarak yürütülmüş olup teftiş aşamasında tespit edilen hususlara ilişkin işverenin talebi ve müfettişin talebi uygun görmesi üzerine noksan hususların giderilmesi için teftişe ara verilmiş, verilen süre sonunda işyerine tekrar gidilerek teftiş tamamlanmıştır. Teftişin sonucunda giderilmemiş olan noksan hususlara idari para cezası uygulanması istenmiştir. Yapılan teftişler sonucunda işyerlerinde tespit edilen ve giderilen noksan hususlar ve giderilme oranları Tablo III. 3’de belirtilmiştir.

Tablo III-3 Yerüstü Maden İşyerlerinde Yürütülen Teftişlere İlişkin Tespit Edilen Ve Giderilen Noksan Sayıları Ve Giderilme Oranları

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı (%)
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum planının olmaması / uygun olmaması / güncel olmaması / acil durum krokisi olmaması	154	134	87,01
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum tatbikatı yapılmaması / uygun yapılmaması / periyoduna uygun yapılmaması	136	112	82,35
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil durum uyarı ve haberleşme sisteminin olmaması	27	22	81,48
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Acil çıkış kapılarının uygun olmaması /Acil çıkış yollarında ve kapılarında acil durum aydınlatmasının olmaması	18	17	94,44
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > Destek elemanı (Arama, kurtarma, tahliye,yangınla mücadele) görevlendirmesi yapılmaması / eksik olması/ İlkyardımcı olmaması / sayısının yetersiz olması	137	123	89,78
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > İlkyardım malzemesinin yetersiz olması	26	26	100
Arama, Kurtarma ve Acil Durum > İlkyardım odası olmaması	19	18	94,74
Genel Çalışma Şartları > Aydınlatmanın yetersiz olması / uygun olmaması	13	13	100
Genel Çalışma Şartları > Blokların devrilme riskine karşı önlem alınmaması	17	16	94,12
Genel Çalışma Şartları > Kademe (Basamak) yüksekliğinin fazla olması / Şev açılarının uygun olmaması	141	98	69,5
Genel Çalışma Şartları > Kademe genişliğinin uygun olmaması	59	34	57,63
Genel Çalışma Şartları > Kapalı kaplarda etiketleme yapılmaması / Malzeme güvenlik bilgi formlarının olmaması / asılmaması	19	18	94,74
Genel Çalışma Şartları > Kayaç akma veya düşme riski bulunması /Kavlak kontrolü yapılarak kayıt altına alınmaması	134	120	89,55
Genel Çalışma Şartları > Kimyasalların uygun şekilde depolanmaması	59	57	96,61
Genel Çalışma Şartları > Malzeme düşmesi	55	49	89,09
Genel Çalışma Şartları > Tehlikeli bölgelere / Çalışma alanlarına yetkisiz girişin engellenmemesi	118	108	91,53

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı (%)
Genel Çalışma Şartları > Ters ıskarpa uygulanması	7	5	71,43
Genel Çalışma Şartları > Toza maruziyete karşı önlem alınmaması	31	30	96,77
Genel Çalışma Şartları > Uyarı ve ikaz levha ve işaretlerinin olmaması / yetersiz olması	133	130	97,74
Genel Çalışma Şartları > Yüksekten düşmeye karşı önlem alınmaması	247	226	91,5
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Acil durdurma tertibatının olmaması	79	76	96,2
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Bant konveyörlerin olduğu bölümde güvenli geçiş bölgeleri oluşturulmaması	15	10	66,67
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerde geri tepme ventilinin olmaması / manometrelerinin çalışmaması	104	97	93,27
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerin uygun depolanmaması / taşınmaması	53	51	96,23
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Basınçlı tüplerinin emniyet başlıklarının olmaması	8	8	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Elektrik panolarının önlerine yalıtkan malzeme konulmaması	31	26	83,87
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Elektrik panosuna erişimin engellenmesi	34	33	97,06
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Elektrikle temas tehlikesi	239	217	90,79
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Gerekli bölümlerde lokal havalandırma bulunmaması	14	13	92,86
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hareketli parçalara temas tehlikesi	295	268	90,85
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hava tankının patlama riskine karşı dayanıklı bölgeye alınmaması	19	16	84,21
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Hava tankının uygun şekilde konumlandırılmaması	3	3	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kaldırma araçlarının emniyet mandalının olmaması	12	9	75
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kaldırma ve taşıma araçlarının alt limit, üst limit ve yatay hareket sınırlandırıcı sistemlerinin olmaması	9	9	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kapıların devrilme riskine karşı önlem alınmaması	9	9	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Kaçak akım rölesi olmaması	107	93	86,92
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > LPG bulunan bölgelerde gaz algılama detektörünün olmaması	31	30	96,77
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Mazot tankı / yağ deposu / kimyasallar için akma ve sızmalara karşı önlem alınmaması	63	58	92,06
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Paratoner tesisatının olmaması / yıldırıma karşı önlem alınmaması	35	28	80
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Parça fırlamasına tehlikesi	38	34	89,47

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı (%)
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Sayalama ve dağ kesim makinalarında elmas tel kopmasına karşı önlem alınmaması	4	4	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Statik elektriğe karşı önlem alınmaması	18	18	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Uygun olmayan şekilde depolama yapılması	13	13	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > Yakıt tankı, trafo vb. iş ekipmanlarının çarpma riskine karşı korunmaması	6	6	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarında operatörün bulunduğu bölümde malzeme düşme veya çarpmasına karşı önlem alınmaması	27	24	88,89
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarının / tesislerin sesli ve ışıklı ikazlarının olmaması / çalışmaması	107	100	93,46
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarının gövde güvenlik topraklamalarının yapılmaması	29	29	100
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanlarının çalışma talimatlarının üzerinde olmaması	86	85	98,84
Mekanik ve Elektrikli Ekipman ve Tesisler > İş ekipmanının kumandasının uygun olmaması	24	21	87,5
Sağlık Gözetimi > Çalışanların işe giriş/periodyok sağlık raporlarının olmaması/süresinin geçmesi/uygun olmaması	235	224	95,32
Sağlık Gözetimi > Çalışanların akciğer grafilerinin olmaması / hekimce belirlenen sürenin geçmiş olması	7	6	85,71
Sosyal Tesisler > Dinlenme alanı oluşturulmaması	2	2	100
Sosyal Tesisler > Duş tesisi, lavabo, tuvalet bulunmaması	5	5	100
Sosyal Tesisler > Sosyal tesislerde hijyen koşullarının sağlanmaması	17	13	76,47
Sosyal Tesisler > Sosyal tesislerin uygun olmaması	3	2	66,67
Sosyal Tesisler > Soyunma odasının uygun olmaması / olmaması	15	15	100
Sosyal Tesisler > Çalışanlar için elbise dolabı bulunmaması / uygun olmaması	11	9	81,82
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Araç ve yaya yollarının belirlenmemesi	14	10	71,43
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Kaçış rampası oluşturulmaması	15	15	100
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Trafik düzenlemesinin yapılmaması / işaretlemelerinin olmaması / Trafik düzenlemesi yapılmaması	87	81	93,1
Ulaşım Yolları ve Nakliyat Sistemleri > Yolların uygun olmaması	79	72	91,14
Yangın ve Patlama > Patlayıcı maddelere ilişkin yönerge hazırlanmaması	23	22	95,65
Yangın ve Patlama > Patlayıcı maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması / kullanılması / taşınması	7	6	85,71
Yangın ve Patlama > Yanabilir malzemelerin uygun şekilde depolanmaması	5	4	80
Yangın ve Patlama > Yangın algılama sisteminin olmaması	33	31	93,94

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı (%)
Yangın ve Patlama > Yangın söndürme ekipmanlarının kullanım süresinin dolması	17	16	94,12
Yangın ve Patlama > Yangınla mücadele ekipmanlarının işaretlenmemesi	11	11	100
Yangın ve Patlama > Yangınla mücadele ekipmanlarının olmaması / yetersiz olması	89	88	98,88
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Aydınlatma ölçümlerinin yapılmaması / uygun olmaması	13	13	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Açık işletme yönergesinin bulunmaması / uygun olmaması	98	93	94,9
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Bakım onarım planının hazırlanmaması	35	33	94,29
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Caraskalın periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	15	14	93,33
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Destek elemanlarına eğitim verilmemesi	26	26	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Diğer sağlık personeli görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	27	27	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Elektrik tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	151	137	90,73
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Forkliftin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	44	39	88,64
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Gürültü maruziyeti önleme eylem planı hazırlanmaması	9	9	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Gürültü ölçümü yapılmaması	33	31	93,94
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Hidroforun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	11	10	90,91
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kazanın periyodik kontrolünün yapılmaması	11	10	90,91
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kişisel koruyucu donanım verilmemesi / kullanılmaması / uygun olmaması	52	49	94,23
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Kompresör ve hava tankının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	114	109	95,61
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > LPG tankının periyodik kontrolü yapılmaması	16	12	75
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Onaylı defter bulunmaması / uygun tutulmaması	12	12	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Operatör belgesi olmaması	9	9	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Paratoner tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması / etki alanının belirtilmemiş olması	89	85	95,51
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Patlamadan korunma dokümanı hazırlanmaması / uygun olmaması	2	2	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Risk değerlendirmesi yapılmaması	1	1	100

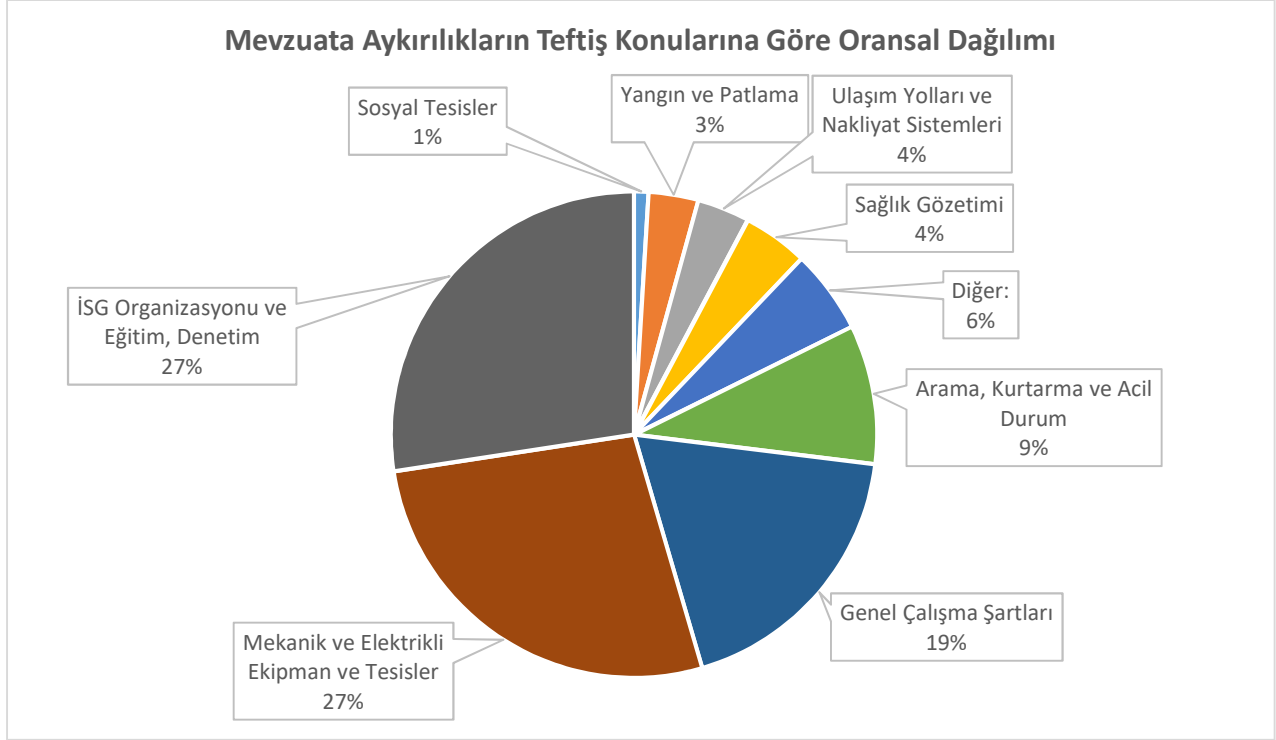
T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Noksan Sınıfı ve Açıklaması	Tespit Edilen	Giderilen	Giderilme Oranı (%)
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Risk değerlendirmesinin mevzuata uygun şekilde hazırlanmaması	109	107	98,17
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Sağlık ve güvenlik dokümanının olmaması /işyerinin mevcut durumunu yansıtmaması / işyerine özgü olmaması	65	59	90,77
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Titreşim maruziyeti önleme eylem planı hazırlanmaması	6	6	100
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Titreşim ölçümü yapılmaması	19	17	89,47
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Toprak ve kaya düşmelerine karşı gerekli kontrollerin / izlemenin yapılmaması	40	34	85
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Topraklama tesisatının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	111	100	90,09
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Toz ölçümü yapılmaması	51	48	94,12
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Trafonun periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	27	23	85,19
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Vincin periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	37	35	94,59
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Yangın söndürme ekipmanlarının periyodik kontrol raporunun olmaması / uygun olmaması	102	90	88,24
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > Çalışan temsilcisi görevlendirilmemesi	19	18	94,74
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	22	20	90,91
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemesi/ uygun olmaması /sürenin yetersiz olması	116	110	94,83
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmaması / uygun şekilde toplanmaması	16	14	87,5
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İşyeri hekimi görevlendirilmemesi / süresinin yetersiz olması	19	18	94,74
İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim > İşyeri hekiminin uzmanının görev,yetki ve sorumluluklarını yerine getirmemesi	2	2	100
Diğer	311	275	88,42

Şekil III.5'te görüldüğü üzere, yerüstü maden işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırılıkların %27'ünü "Mekanik ve Elektrikli Ekipmanlar ve Tesisler", %27'sini "İSG Organizasyonu ve Eğitim, Denetim" konu başlıkları oluşturmaktadır.

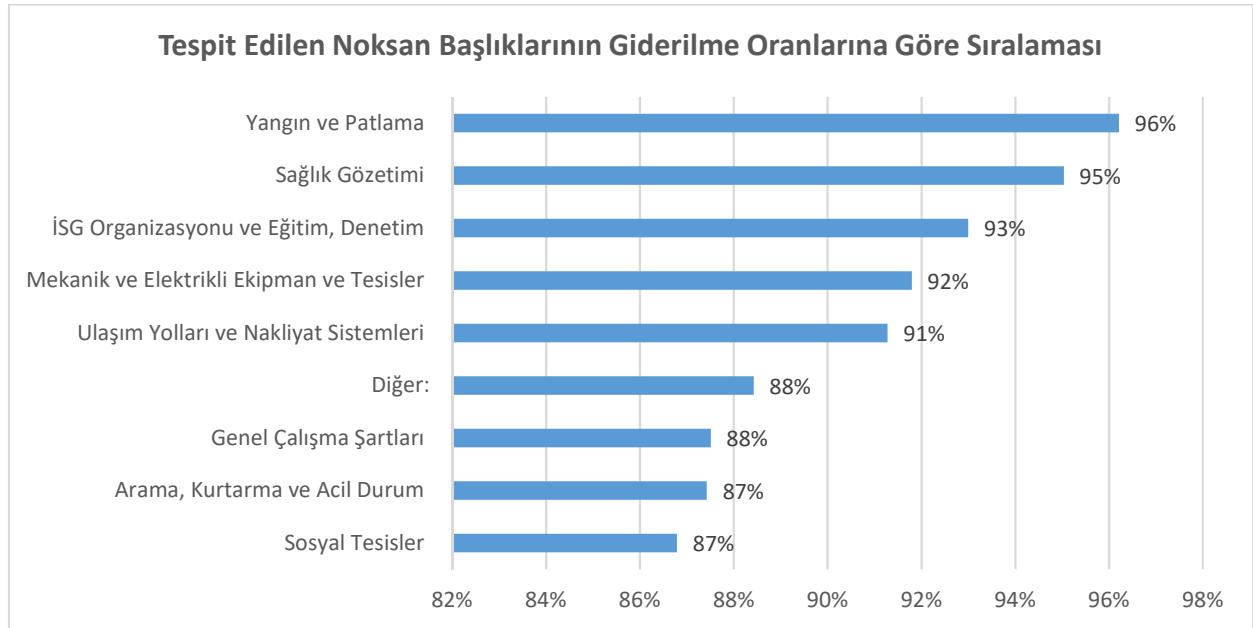

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Şekil III-5 Tespit Edilen Mevzuata Aykırılıkların Teftiş Konularına Göre Oransal Dağılımı

Yerüstü maden işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırılıkların giderilme oranları Şekil III.6’da değerlendirilmiş olup, giderilme yüzdesi en düşük olan başlığın “Sosyal Tesisler” ve “Arama, Kurtarma ve Acil Durum” başlığı olduğu görülmektedir.

Şekil III-6 Tespit Edilen Noksan Başlıklarının Giderilme Oranlarına Göre Sıralaması

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

IV. BÖLÜM SONUÇ

1. TEFTİŞ SONUÇLARI HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME

İş müfettişlerinin çalışma ortamına yönelik tespitleri mevcut mevzuat hükümleri çerçevesinde ve teftiş süresince yaptıkları gözlemler ve incelemeler ile sınırlıdır. Teftişlerde mevzuata uygun durumun tespit edilmesi, o işyerinin teftişlerden sonra da iş sağlığı ve güvenliği yönünden uygun olarak işletileceği anlamı taşımamaktadır.

Maden işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğinde istikrar için asıl olan güvenli madencilik ilkelerinin göz önüne alınarak işyerlerinin tasarlanması, projelendirilmesi ve bu projelerin uygulamaya geçirilmesi, faaliyete geçtikten sonra da işveren tarafından yetkin ve etkin kişilerden oluşturulan iç denetim sisteminin iyi işlemesidir.

Yıllık olarak planlanan ve 15/04/2024 – 31/12/2024 tarihleri arasında gerçekleştirilen “Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi” kapsamında yapılan teftişlerde 86 iş müfettişi görev almış ve toplam 449 işyerinin teftişi gerçekleştirilmiştir.

Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı tarafında 2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında 49 ilde gerçekleştirilen teftişler sonucunda 1.465 kadın 62.467 erkek toplam 63.932 çalışana ulaşılmıştır.

Maden işletmesi olarak faaliyet gösteren 49 işyerinde hayati tehlike tespit edilmesi nedeniyle durdurma kararı uygulanmıştır.

2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında işyerlerinde 6.934 noksan husus tespit edilmiş, söz konusu aykırılıklardan 5.253 adet husus teftiş sürecinde işverenlikçe giderilmiş, 1.678 madde için toplam 127.138.698 TL idari para cezası uygulanmıştır.

Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı tarafında 2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri kapsamında yerüstü madenlerde iki aşamalı gerçekleştirilen teftişler sonucunda iyileşme oranı %90.6, tek aşamalı gerçekleştirilen yeraltı metal madenlerinde %38.73, tek aşamalı gerçekleştirilen yeraltı kömür madenlerinde ise %23.52’dir.

2024 yılı yeraltı ve yerüstü maden işyerleri denetimleri genel olarak değerlendirildiğinde; sektörün en önemli iş güvenliği eksikliklerine 3. bölümde yer verilmiştir. Teftişlerin tamamı baz alındığında tespit edilen eksikliklerin yaklaşık %73 oranında işverenlerce giderildiği görülmüştür. Bu durum iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin işverenler tarafından alınabileceğinin ancak önlem alınması için iş sağlığı ve güvenliği teftişlerinin beklendiğini göstermektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

Her ne kadar teftiş edilen işyerlerinde çok önemli iyileştirmeler sağlansa da işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği kültürünün yerleşmediği sürece bu iyileşmelerin kalıcı ve sürdürülebilir olması ve iş kazalarının azaltılabilmesi mümkün değildir.

İş müfettişlerinin görevlerini daha etkin ve verimli şekilde yerine getirmesini sağlayacak çağımızın teknolojik gelişmelerinden de faydalanılarak sistemsal çalışmalar yapılması iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanmasında önemli bir rol oynayacaktır. İşyerinde iş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimlerinin görevlerini yerine getirirken saha ve evrak bazındaki tespit ve öneriler ile ilgili yazılımlar ve uygulamalar hayata geçirilmelidir.

İş mevzuatımızda, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinde olduğu gibi, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin genel çerçeve ortaya konulmuş olup; uygulamaya yönelik teknik detaylar çerçeve düzeyinde belirlenerek, alınması gereken spesifik önlemlerin risk değerlendirmesi doğrultusunda işyerleri tarafından belirlenmesi öngörülmektedir. Mevzuatın bu yapısı dikkate alındığında; hazırlanacak standart, rehber ve kılavuzların ilgili tarafların katkılarıyla geliştirilmesinin; işverenler ve çalışanlar açısından uygulamaya yönelik tereddütlerin (korunma yöntemleri, değerlendirme kriterleri ve teknik gereklilikler) azaltılmasına ve mevzuat hükümlerinin daha anlaşılır bir çerçevede hayata geçirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Madenler güvenli madencilik ilkelerine göre tasarlanmalı, işletilmeli ve kapatılmalıdır. Ülkemizdeki maden işletmelerinin yaygın bir şekilde rezerv tespitini yapmadan arama ve üretimi birlikte yürüttüğü, üretim odaklı çalıştığı, iş sağlığı ve güvenliğinin ise göz ardı edildiği görülmektedir. Yer altı kömür madeni ocağının; jeolojisi, rezerv ve konumunun belirlenmesi, zararlı gazların tespiti hazırlanacak olan projelerde büyük önem arz etmektedir. Kendiliğinden yanma ya da diğer yangın ve gazlarla mücadele konusu proje aşamasında başlar ve ocak bu parametreler dikkate alınarak tasarlanmalıdır. Proje, bu verilerin doğru değerlendirilmesine bağlı olarak üretim ve güvenlik ile birlikte değerlendirilmeli ve güvenlik her zaman belirleyici etken olmalıdır. Ocağın projesi, tasarımı, üretim planlaması ve havalandırma sistemleri bilimsel verilere uygun olarak düzenlenmeli, kullanılan ekipmanlar da uygun niteliklerde seçilmelidir. Maden rezerv ve konumunun belirlenmesi ileride sağlıklı ve güvenli bir işletme projesinin hazırlanmasında büyük bir öneme sahiptir. Maden işletme projeleri ekonomiklik hesabında üretim maliyetleri belirlenirken sağlık ve güvenlik maliyeti, riskleri azaltma maliyetleri, hesaba katılmalıdır.

Meslek hastalıkları ve iş kazalarının azaltılması, ILO standartlarında da vurgulandığı üzere, iş sağlığı ve güvenliği alanında sürdürülebilir bir iyileşme sağlanabilmesi; kamu kurumları, işçi ve işveren temsilcileri, meslek örgütleri, akademik çevreler ve sivil toplum kuruluşlarının ortak sorumluluk anlayışıyla

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

hareket ettiği kapsayıcı bir model gerektirmektedir. İş sağlığı ve güvenliğinin çok boyutlu yapısı, risklerin sistematik biçimde değerlendirilmesi, önleyici tedbirlerin planlanması, çalışanların katılımının sağlanması, teknik standartların geliştirilmesi ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılması gibi alanlarda tüm paydaşların eşgüdüm içinde çalışmasını gerekli kılmaktadır. Buna göre tüm tarafların süreçlere aktif katılımı, toplumsal düzeyde kurallara uyma davranışının güçlenmesine, güvenlik bilincinin artmasına ve nihayetinde daha sağlıklı ve güvenli çalışma ortamlarının oluşturulmasına önemli katkı sağlayacaktır.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı

KAYNAKÇA

1. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, T.C. Resmî Gazete, 28339, 30/06/2012
2. Maden İşyerlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği, T.C. Resmî Gazete, 28770, 19.09.2013
3. İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik T.C. Resmî Gazete, 28603, 30.03.2013
4. 2015/4 Sayılı Genelge Eki Teftişi Rehberi
5. Rehberlik ve Teftiş Grup Başkanlığı 2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişleri Kapsamında Görevlendirilmiş Müfettişlerin Teftişlerinden Elde Edilen Veriler
6. 2024 Yılı Maden İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişine İlişkin Uygulama Esasları
7. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Sosyal Güvenlik Kurumu Yıllık İstatistikleri,2023
<https://www.sgk.gov.tr/Istatistik/Yillik/fcd5e59b-6af9-4d90-a451-ee7500eb1cb4/> Erişim Tarihi:
12.02.2025